

Грудень '2009

**Інформаційний
бюлетень**

**УКРАЇНА ПЕРЕДВИБОРНА:
ЕЛЕКТОРАЛЬНІ НАМІРИ, ПОЛІТИЧНІ
КОМУНІКАЦІЇ, ГРОМАДСЬКО-ПОЛІТИЧНА
ЗАЛУЧЕНІСТЬ**

**За редакцією
члена-кореспондента АПН України
М. М. Слюсаревського**

Упорядник Л. П. Черниш

Київ

Україна передвиборна: електоральні наміри, політичні комунікації, громадсько-політична залученість: Інформаційний бюлетень. Грудень ' 2009 /
За ред. М. М. Слюсаревського; Упоряд. Л. П. Черниш. – К., 2009. – 66 с.

Бюлетень підготовлено за даними всеукраїнського репрезентативного опитування, проведеного Інститутом соціальної та політичної психології АПН України 24–30 листопада 2009 р. Ці дані порівнюються з попередніми “зрізами” моніторингових циклів, які постійно здійснює інститут.

Для науковців, працівників ЗМІ, представників громадськості.

У проведенні дослідження, опрацюванні його даних та підготовці матеріалів бюлетеня взяли участь: *Л. М. Калачнікова, Т. А. Кузьменко, М. М. Слюсаревський, П. Д. Фролов, Л. П. Черниш.*

Адреса:

04070, м.Київ, вул.Андріївська, 15
тел. 425-24-08 , 425-22-87
факс. 425-45-56
e-mail: info@ispp.org.ua

При використанні матеріалів дослідження посилання на Інститут соціальної та політичної психології АПН України обов'язкове.

© Інститут соціальної та політичної психології АПН України, 2009

З М І С Т

Попередні зауваження	4–5
1. Електоральні наміри громадян України.....	6–25
<i>Резюме</i>	<i>24–25</i>
2. Політичні комунікації	26–52
<i>Резюме</i>	<i>51–52</i>
3. Громадсько-політична залученість виборців.....	53–60
<i>Резюме</i>	<i>58–60</i>
4. Оцінка населенням заходів, що вживаються органами влади з метою протидії епідемії грипу	61–66
<i>Резюме</i>	<i>66–66</i>

ПОПЕРЕДНІ ЗАУВАЖЕННЯ

Масове опитування громадян, результати якого подаються нижче, було проведене 24 – 30 листопада 2009 року за вибіркою, що репрезентує доросле населення України віком від 18 років і старше. Опитано 2005 респондентів у 188 населених пунктах, з яких 75 – міські, 113 – сільські. Похибка вибірки становить 2,2%.

Основні соціально-демографічні характеристики вибіркової сукупності:
за віком:

18–29 років – 20,3%;

30–55 років – 46,8%;

56 років і старше – 32,9%;

чоловіки – 45,7%;

жінки – 54,3%;

за рівнем освіти:

повна вища – 16,3%;

неповна вища, середня спеціальна – 22,6%;

повна середня – 41,9%;

неповна середня – 19,1%;

українці – 81,5%;

росіяни – 16,1%;

особи інших національностей – 2,4%;

за мовою спілкування:

українська – 40,8%;

російська – 37,4%;

українська і російська однаковою мірою – 21,4%;

інша – 0,5%;

за родом занять:

- працівники промисловості – 10,0%;
- працівники сільського господарства – 6,6%;
- працівники сфери обслуговування – 14,9%;
- держслужбовці – 3,4%;
- працівники освіти, науки, охорони здоров'я, культури тощо – 10,1%;
- студенти, учні – 4,6%;
- підприємці – 5,9%;
- військовослужбовці (МВС, СБУ) – 1,0%;
- пенсіонери – 29,7%;
- безробітні – 6,3%;
- домогосподарки – 6,2%;
- особи іншого роду занять – 1,5%.

Для аналізу регіональних особливостей використано умовний поділ України на такі регіони:

- **Західний** (Волинська, Закарпатська, Івано-Франківська, Львівська, Рівненська, Тернопільська, Чернівецька області);
- **Центральний** (Вінницька, Житомирська, Київська, Кіровоградська, Полтавська, Сумська, Хмельницька, Черкаська, Чернігівська області, м. Київ);
- **Східний** (Дніпропетровська, Донецька, Запорізька, Луганська, Харківська області);
- **Південний** (АР Крим, Миколаївська, Одеська, Херсонська області).

Результати опитування у міру можливості порівнюються з попередніми “зрізами” відповідних моніторингових циклів.

1. Електоральні наміри громадян України

Розподіл відповідей на запитання *“Чи маєте Ви намір взяти участь у голосуванні на виборах Президента України 17 січня 2010 року?”*, у %

	Жовтень 2008 р.		Лютий 2009 р.		Червень 2009 р.		Жовтень 2009 р.		1–7 листопада 2009 р.		24–30 листопада 2009 р.	
однозначно так	34,9	71,2	38,8	72,8	36,9	71,9	37,9	74,2	42,2	77,6	47,5	83,2
скоріше так	36,3		34,0		35,0		36,3		35,4			
скоріше ні	10,8	19,9	10,8	17,6	10,0	17,9	8,2	18,2	7,6	13,7	7,1	10,7
однозначно ні	9,1		6,8		7,9		10,0		6,1		3,6	
важко відповісти	8,9		9,5		10,1		7,6		8,8		6,0	

У регіональному розрізі (на момент останнього опитування):

	Так (однозначно так + скоріше так)	Ні (скоріше ні + однозначно ні)	Важко відповісти
Західний регіон	84,3	11,5	4,2
Центральний регіон	78,8	12,4	8,8
Східний регіон	87,8	7,4	4,8
Південний регіон	81,4	13,7	4,9

Серед прихильників окремих кандидатів у президенти (на момент останнього опитування):

	Так (однозначно так + скоріше так)	Ні (скоріше ні + однозначно ні)	Важко відповісти
прихильники В. Януковича	94,6	3,2	2,2
прихильники Ю. Тимошенко	93,2	2,5	4,4
прихильники С. Тігіпка	89,8	3,6	6,6
прихильники А. Яценюка	90,7	4,6	4,7

У віковому розрізі (на момент останнього опитування):

	Так (однозначно так + скоріше так)	Ні (скоріше ні + однозначно ні)	Важко відповісти
18—29 років	79,8	13,0	7,2
30—55 років	82,9	10,9	6,2
56 років і більше	85,7	9,5	4,8

За статтю (на момент останнього опитування):

	Так (однозначно так + скоріше так)	Ні (скоріше ні + однозначно ні)	Важко відповісти
чоловіки	83,8	10,1	6,0
жінки	82,7	11,3	6,0

За рівнем освіти (на момент останнього опитування):

	Так (однозначно так + скоріше так)	Ні (скоріше ні + однозначно ні)	Важко відповісти
повна вища	84,6	10,5	4,9
неповна вища, середня спеціальна	86,5	8,1	5,4
повна середня	82,3	11,3	6,4
неповна середня	80,7	12,7	6,6

Розподіл відповідей на запитання “*За кого з перелічених нижче осіб Ви проголосували б на виборах Президента України, якби вони відбувалися сьогодні?*”, у %

	По вибірці в цілому						Серед тих, хто має намір взяти участь у голосуванні (однозначно так + скоріше так)						Серед тих, хто має намір взяти участь у голосуванні і визначився з вибором					
	Жовтень 2008р.	Лютий 2009р.	Червень 2009р.	Жовтень 2009р.	1-7 листопад а 2009р.	24-30 листопад а 2009р.	Жовтень 2008р.	Лютий 2009р.	Червень 2009р.	Жовтень 2009р.	1-7 листопад а 2009р.	24-30 листопад а 2009р.	Жовтень 2008р.	Лютий 2009р.	Червень 2009р.	Жовтень 2009р.	1-7 листопад а 2009р.	24-30 листопад а 2009р.
Віктор Янукович	19,7	20,7	21,7	21,6	25,9	27,1	24,4	26,4	26,7	27,1	31,5	30,9	30,1	32,7	30,5	31,5	34,6	34,5
Юлія Тимошенко	18,2	15,3	15,0	15,7	18,6	16,2	21,3	17,7	17,6	20,0	21,8	18,2	26,2	21,9	20,1	23,2	23,9	20,4
Сергій Тігіпко	не було у списку	не було у списку	1,2	2,9	3,7	7,1	не було у списку	не було у списку	1,5	3,1	4,0	7,5	не було у списку	не було у списку	1,7	3,6	4,4	8,4
Арсеній Яценюк	не було у списку	8,6	9,6	7,5	7,9	5,4	не було у списку	9,8	11,9	9,4	9,0	5,9	не було у списку	12,1	13,6	11,0	9,9	6,6
Володимир Литвин	4,9	4,0	3,6	2,8	3,4	4,4	6,1	4,5	4,3	3,5	3,6	4,9	7,5	5,5	4,9	4,0	4,0	5,4
Віктор Ющенко	4,9	2,9	3,2	3,0	2,9	3,8	6,3	3,0	4,0	3,7	3,4	4,3	7,8	3,7	4,6	4,3	3,7	4,8
Петро Симоненко	6,0	4,0	4,3	4,9	4,2	3,7	7,6	4,7	5,3	6,0	4,8	4,2	9,4	5,8	6,1	6,9	5,2	4,7
Олег Тягнибок	не було у списку	1,8	2,0	2,3	2,0	2,0	не було у списку	2,2	2,3	2,7	2,0	2,3	не було у списку	2,8	2,6	3,2	2,2	2,6
Інна Богословська	не було у списку	не було у списку	1,4	0,5	0,8	1,6	не було у списку	не було у списку	1,5	0,5	0,9	1,7	не було у списку	не було у списку	1,7	0,6	1,0	1,9
Анатолій Гриценко	не було у списку	1,0	0,8	0,6	1,1	1,3	не було у списку	1,2	0,9	0,5	1,1	1,5	не було у списку	1,5	1,0	0,6	1,2	1,6
Олександр Мороз	не було у списку	не було у списку	не було у списку	не було у списку	1,0	0,7	не було у списку	не було у списку	не було у списку	не було у списку	1,0	0,8	не було у списку	не було у списку	не було у списку	не було у списку	1,1	0,9
Василь Протівсіх	не було у списку	не було у списку	не було у списку	не було у списку	не було у списку	0,4	не було у списку	не було у списку	не було у списку	не було у списку	не було у списку	0,4	не було у списку	не було у списку	не було у списку	не було у списку	не було у списку	0,5
Юрій Костенко	не було у списку	не було у списку	не було у списку	не було у списку	0,5	0,3	не було у списку	не було у списку	не було у списку	не було у списку	0,5	0,4	не було у списку	не було у списку	не було у списку	не було у списку	0,5	0,5
Олександр Пабат	не було у списку	не було у списку	не було у списку	не було у списку	не було у списку	0,2	не було у списку	не було у списку	не було у списку	не було у списку	не було у списку	0,3	не було у списку	не було у списку	не було у списку	не було у списку	не було у списку	0,3

	По вибірці в цілому						Серед тих, хто має намір взяти участь у голосуванні (однозначно так + скоріше так)						Серед тих, хто має намір взяти участь у голосуванні і визначився з вибором					
	Жовтень 2008р.	Лютий 2009р.	Червень 2009р.	Жовтень 2009р.	1-7 листопад а 2009р.	24-30 листопад а 2009р.	Жовтень 2008р.	Лютий 2009р.	Червень 2009р.	Жовтень 2009р.	1-7 листопад а 2009р.	24-30 листопад а 2009р.	Жовтень 2008р.	Лютий 2009р.	Червень 2009р.	Жовтень 2009р.	1-7 листопад а 2009р.	24-30 листопад а 2009р.
Михайло Бродський	не було у списку	не було у списку	не було у списку	не було у списку	не було у списку	0,1	не було у списку	не було у списку	не було у списку	не було у списку	не було у списку	0,1	не було у списку	не було у списку	не було у списку	не було у списку	не було у списку	0,1
Людмила Супрун	не було у списку	не було у списку	не було у списку	не було у списку	не було у списку	0,1	не було у списку	не було у списку	не було у списку	не було у списку	не було у списку	0,1	не було у списку	не було у списку	не було у списку	не було у списку	не було у списку	0,1
Сергій Ратушняк	не було у списку	не було у списку	не було у списку	не було у списку	не було у списку	0,0	не було у списку	не було у списку	не було у списку	не було у списку	не було у списку	0,0	не було у списку	не було у списку	не було у списку	не було у списку	не було у списку	0,0
Олег Рябоконт	не було у списку	не було у списку	не було у списку	не було у списку	не було у списку	0,0	не було у списку	не було у списку	не було у списку	не було у списку	не було у списку	0,0	не було у списку	не було у списку	не було у списку	не було у списку	не було у списку	0,0
Інший *	7,3	4,3	4,6	4,1	2,2	–	8,5	4,5	5,1	3,9	2,3	–	10,6	5,5	5,7	4,4	2,5	–
Ще не знаю, вагаюся з вибором	17,9	20,7	14,0	15,9	11,5	12,3	18,7	19,3	12,4	13,9	8,7	10,5	–	–	–	–	–	–
Вказав би в бюлетені, що не підтримую жодної кандидатури	9,9	7,3	8,9	8,0	7,6	7,3	6,9	5,3	5,5	5,7	5,3	6,1	8,5	6,6	6,3	6,6	5,8	6,8
Не пішов би на вибори	11,4	7,8	9,0	10,3	6,7	5,9	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–

* Альтернатива “інший” використовувалася в опитувальниках до 1–7 листопада 2009 р. включно.

У регіональному розрізі (у % до кількості опитаних жителів регіону, на момент останнього опитування)

	Західний регіон	Централь- ний регіон	Східний регіон	Південний регіон
Віктор Янукович	8,9	15,1	45,2	37,4
Юлія Тимошенко	27,6	21,7	6,7	9,9
Сергій Тігіпко	4,4	6,1	9,5	7,1
Арсеній Яценюк	9,1	5,8	3,2	4,4
Володимир Литвин	4,9	7,0	1,8	3,4
Віктор Ющенко	7,6	5,4	0,8	2,0
Петро Симоненко	2,1	2,8	5,5	3,7
Олег Тягнибок	4,4	2,1	0,5	2,0
Інна Богословська	0,3	2,4	2,0	1,0
Анатолій Гриценко	1,8	2,1	0,2	1,7
Олександр Мороз	1,3	1,3	0,2	–
Василь Протівсіх	0,8	0,7	0,2	–
Юрій Костенко	–	0,7	0,2	0,3
Олександр Пабат	–	0,4	0,3	–
Михайло Бродський	0,3	0,1	–	–
Людмила Супрун	–	0,1	–	–
Ще не знаю, вагаюся з вибором	10,7	12,2	13,3	12,9
Вказав би в бюлетені, що не підтримую жодної кандидатури	10,4	6,7	5,9	7,5
Не пішов би на вибори	5,5	7,3	4,5	6,5

У віковому розрізі (у % до кількості прихильників кандидата):

	18—29 років	30—55 років	56 років і більше
Віктор Янукович	20,4	42,0	37,6
Юлія Тимошенко	20,1	48,3	31,7
Сергій Тігіпко	19,9	55,3	24,8
Арсеній Яценюк	25,0	43,5	31,5
Володимир Литвин	14,8	52,3	33,0
Віктор Ющенко	17,1	46,1	36,8
Петро Симоненко	2,7	21,6	75,7
Ще не знаю, вагаюся з вибором	23,0	49,0	28,0
Вказав би в бюлетені, що не підтримую жодної кандидатури	23,3	53,4	23,3
Не пішов би на вибори	23,5	47,1	29,4

За статтю (у % до кількості прихильників кандидата):

	Чоловіки	Жінки
Віктор Янукович	48,4	51,6
Юлія Тимошенко	37,9	62,1
Віктор Ющенко	48,6	51,4
Сергій Тігіпко	44,0	56,0
Арсеній Яценюк	58,3	41,7
Володимир Литвин	47,7	52,3
Віктор Ющенко	48,6	51,4
Петро Симоненко	62,2	37,8
Олег Тягнибок	57,5	42,5
Ще не знаю, вагаюся з вибором	43,2	56,8
Вказав би в бюлетені, що не підтримую жодної кандидатури	47,3	52,7
Не пішов би на вибори	45,8	54,2

За рівнем освіти (у % до кількості прихильників кандидата):

	Повна вища	Неповна вища, середня спеціальна	Повна середня	Неповна середня
Віктор Янукович	15,3	22,7	41,0	20,9
Юлія Тимошенко	18,0	25,1	38,7	18,3
Сергій Тігіпко	15,6	27,0	45,4	12,1
Арсеній Яценюк	23,1	25,9	38,9	12,0
Володимир Литвин	10,3	24,1	48,3	17,2
Віктор Ющенко	22,7	10,7	42,7	24,0
Петро Симоненко	8,1	18,9	40,5	32,4
Ще не знаю, вагаюся з вибором	19,6	21,2	41,6	17,6
Вказав би в бюлетені, що не підтримую жодної кандидатури	14,4	24,7	43,8	17,1
Не пішов би на вибори	11,9	15,3	43,2	29,7

Розподіл відповідей на запитання “*За кого б Ви проголосували, якби у 2-й тур виборів Президента України вийшли перелічені нижче політичні діячі?*”, у %

• *Ю. Тимошенко і В. Янукович*

	По вибірці в цілому						Серед тих, хто має намір взяти участь у виборах					
	Жовтень 2008р.	Лютий 2009р.	Червень 2009р.	Жовтень 2009р.	1-7 листопада 2009р.	24-30 листопада 2009р.	Жовтень 2008р.	Лютий 2009р.	Червень 2009р.	Жовтень 2009р.	1-7 листопада 2009р.	24-30 листопада 2009р.
за Ю. Тимошенко	28,1	27,5	25,1	25,9	25,9	25,4	38,2	35,7	34,3	34,1	32,7	27,4
за В. Януковича	28,9	32,9	31,7	30,8	32,9	37,3	39,2	42,6	43,3	40,5	41,5	40,3
ще не знаю	16,6	16,7	16,4	19,3	20,4	12,8	22,5	21,7	22,4	25,4	25,7	13,9
проголосував би проти обох	–	–	–	–	–	17,1	–	–	–	–	–	18,5
не пішов би голосувати	26,4	22,9	26,8	24,1	20,8	7,4	–	–	–	–	–	–

У регіональному розрізі (у % до кількості опитаних жителів регіону, на момент останнього опитування):

	За Ю. Тимошенко	За В. Януковича	Ще не знаю	Проголосував би проти обох	Не пішов би голосувати
Західний регіон	44,8	11,5	11,5	23,0	9,2
Центральний регіон	33,0	22,9	16,1	19,9	8,0
Східний регіон	9,2	61,5	11,4	12,0	5,9
Південний регіон	18,9	48,8	10,3	14,8	7,2

Розподіл голосів, відданих за С. Тігіпка у I турі (на момент останнього опитування):

- за Ю. Тимошенко..... 15,0
- за В. Януковича..... 31,4
- ще не знаю..... 20,7
- проголосував би проти обох..... 29,3
- не пішов би голосувати..... 3,6

Розподіл голосів, відданих за А. Яценюка у I турі (на момент останнього опитування):

- за Ю. Тимошенко..... 27,4
- за В. Януковича..... 9,4
- ще не знаю..... 18,9
- проголосував би проти обох..... 37,7
- не пішов би голосувати..... 6,6

• *Ю. Тимошенко і А. Яценюк*

	По вибірці в цілому					Серед тих, хто має намір взяти участь у виборах				
	Лютий 2009р.	Червень 2009р.	Жовтень 2009р.	1-7 листопада 2009р.	24-30 листопада 2009р.	Лютий 2009р.	Червень 2009р.	Жовтень 2009р.	1-7 листопада 2009р.	24-30 листопада 2009р.
за Ю. Тимошенко	24,1	23,0	23,4	23,9	22,8	35,0	35,8	36,0	36,8	25,0
за А. Яценюка	21,8	20,2	16,4	15,7	16,0	31,6	31,6	25,2	24,2	17,5
ще не знаю	23,0	20,9	25,3	25,4	17,8	33,4	32,6	38,8	39,0	19,5
проголосував би проти обох	–	–	–	–	34,6	–	–	–	–	38,0
не пішов би голосувати	31,1	35,9	34,9	34,9	8,8	–	–	–	–	–

У регіональному розрізі (у % до кількості опитаних жителів регіону, на момент останнього опитування):

	За Ю. Тимошенко	За А. Яценюка	Ще не знаю	Проголосував би проти обох	Не пішов би голосувати
Західний регіон	35,2	24,9	13,9	17,6	8,4
Центральний регіон	30,5	15,3	21,4	22,7	10,2
Східний регіон	9,8	12,3	16,8	53,2	7,9
Південний регіон	18,5	14,0	17,1	41,8	8,6

• *В. Янукович і А. Яценюк*

	По вибірці в цілому					Серед тих, хто має намір взяти участь у виборах				
	Лютий 2009р.	Червень 2009р.	Жовтень 2009р.	1-7 листопада 2009р.	24-30 листопада 2009р.	Лютий 2009р.	Червень 2009р.	Жовтень 2009р.	1-7 листопада 2009р.	24-30 листопада 2009р.
за В. Януковича	32,7	32,0	31,6	33,3	37,1	41,4	43,3	43,2	44,0	40,7
за А. Яценюка	26,6	22,7	17,8	17,9	17,0	33,7	30,7	24,3	23,7	18,6
ще не знаю	19,7	19,3	23,8	24,5	16,1	25,0	26,1	32,5	32,4	17,7
проголосував би проти обох	–	–	–	–	20,9	–	–	–	–	23,0
не пішов би голосувати	21,0	25,9	26,9	24,2	8,9	–	–	–	–	–

У регіональному розрізі (у % до кількості опитаних жителів регіону, на момент останнього опитування):

	За В. Януковича	За А. Яценюка	Ще не знаю	Проголосував би проти обох	Не пішов би голосувати
Західний регіон	13,5	37,7	14,8	23,5	10,6
Центральний регіон	23,8	18,4	21,5	25,2	11,2
Східний регіон	59,4	5,6	14,3	14,9	5,8
Південний регіон	47,2	12,4	10,0	21,7	8,6

• Ю. Тимошенко і В. Ющенко

	По вибірці в цілому						Серед тих, хто має намір взяти участь у виборах					
	Жовтень 2008р.	Лютий 2009р.	Червень 2009р.	Жовтень 2009р.	1-7 листопада 2009р.	24-30 листопада 2009р.	Жовтень 2008р.	Лютий 2009р.	Червень 2009р.	Жовтень 2009р.	1-7 листопада 2009р.	24-30 листопада 2009р.
за Ю. Тимошенко	31,1	30,1	26,9	28,7	28,8	27,5	53,3	53,9	48,6	49,8	49,3	30,7
за В. Ющенка	7,6	5,9	6,8	5,3	4,5	5,9	13,0	10,6	12,2	9,2	7,7	6,6
ще не знаю	19,6	19,8	21,7	23,6	25,1	13,5	33,7	35,5	39,2	41,0	43,0	15,1
проголосував би проти обох	-	-	-	-	-	42,8	-	-	-	-	-	47,6
не пішов би голосувати	41,8	44,2	44,6	42,4	41,5	10,2	-	-	-	-	-	-

У регіональному розрізі (у % до кількості опитаних жителів регіону, на момент останнього опитування):

	За Ю. Тимошенко	За В. Ющенка	Ще не знаю	Проголосував би проти обох	Не пішов би голосувати
Західний регіон	43,5	13,1	9,4	24,6	9,4
Центральний регіон	34,6	7,3	19,2	27,1	11,7
Східний регіон	13,4	1,7	10,9	65,7	8,4
Південний регіон	22,8	3,1	12,1	50,3	11,7

• *Ю. Тимошенко і В. Литвин*

	По вибірці в цілому				Серед тих, хто має намір взяти участь у виборах			
	Червень 2009р.	Жовтень 2009р.	1-7 листопада 2009р.	24-30 листопада 2009р.	Червень 2009р.	Жовтень 2009р.	1-7 листопада 2009р.	24-30 листопада 2009р.
за Ю. Тимошенко	24,0	26,8	25,2	24,7	37,6	42,2	38,7	27,3
за В. Литвина	18,4	11,9	13,4	16,9	28,7	18,8	20,7	18,7
ще не знаю	21,6	24,8	26,4	16,4	33,7	39,0	40,6	18,1
проголосував би проти обох	–	–	–	32,4	–	–	–	35,9
не пішов би голосувати	36,1	36,6	35,0	9,6	–	–	–	–

У регіональному розрізі (у % до кількості опитаних жителів регіону, на момент останнього опитування):

	За Ю. Тимошенко	За В. Литвина	Ще не знаю	Проголосував би проти обох	Не пішов би голосувати
Західний регіон	42,3	10,8	11,5	24,9	10,5
Центральний регіон	32,2	18,5	18,2	20,8	10,2
Східний регіон	9,8	16,8	18,5	47,3	7,6
Південний регіон	18,6	21,4	13,8	34,8	11,4

• *В. Ющенко і В. Литвин*

	По вибірці в цілому				Серед тих, хто має намір взяти участь у виборах			
	Червень 2009р.	Жовтень 2009р.	1-7 листопада 2009р.	24-30 листопада 2009р.	Червень 2009р.	Жовтень 2009р.	1-7 листопада 2009р.	24-30 листопада 2009р.
за В. Ющенка	8,8	8,1	6,6	8,0	15,3	14,5	11,6	9,0
за В. Литвина	23,5	18,1	20,2	24,6	40,9	32,3	35,2	27,8
ще не знаю	25,1	29,8	30,6	16,9	43,8	53,2	53,3	19,2
проголосував би проти обох	–	–	–	38,8	–	–	–	44,0
не пішов би голосувати	42,7	43,9	42,6	11,7	–	–	–	–

У регіональному розрізі (у % до кількості опитаних жителів регіону, на момент останнього опитування):

	За В. Ющенка	За В. Литвина	Ще не знаю	Проголосував би проти обох	Не пішов би голосувати
Західний регіон	18,7	21,6	13,9	30,8	15,0
Центральний регіон	9,4	28,7	21,9	26,4	13,7
Східний регіон	1,7	20,7	16,0	53,6	8,1
Південний регіон	4,9	28,1	11,8	44,1	11,1

• **В. Ющенко і В. Янукович**

	По вибірці в цілому						Серед тих, хто має намір взяти участь у виборах					
	Жовтень 2008р.	Лютий 2009р.	Червень 2009р.	Жовтень 2009р.	1-7 листопада 2009р.	24-30 листопада 2009р.	Жовтень 2008р.	Лютий 2009р.	Червень 2009р.	Жовтень 2009р.	1-7 листопада 2009р.	24-30 листопада 2009р.
за В. Ющенка	12,8	10,4	10,1	10,3	8,7	10,4	19,5	15,9	15,3	15,1	12,3	11,6
за В. Януковича	33,4	37,0	35,9	34,5	36,3	39,9	50,7	56,9	54,1	50,8	51,6	44,4
ще не знаю	19,7	17,7	20,3	23,1	25,3	13,8	29,9	27,2	30,6	34,0	36,0	15,3
проголосував би проти обох	-	-	-	-	-	25,8	-	-	-	-	-	28,7
не пішов би голосувати	34,1	34,9	33,7	32,2	29,8	10,1	-	-	-	-	-	-

У регіональному розрізі (у % до кількості опитаних жителів регіону, на момент останнього опитування):

	За В. Ющенка	За В. Януковича	Ще не знаю	Проголосував би проти обох	Не пішов би голосувати
Західний регіон	24,9	13,9	11,8	34,9	14,4
Центральний регіон	12,5	27,5	20,2	28,4	11,4
Східний регіон	1,5	63,2	10,3	18,3	6,7
Південний регіон	6,9	49,3	9,7	25,2	9,0

• *В. Ющенко і А. Яценюк*

	По вибірці в цілому					Серед тих, хто має намір взяти участь у виборах				
	Лютий 2009р.	Червень 2009р.	Жовтень 2009р.	1-7 листопада 2009р.	24-30 листопада 2009р.	Лютий 2009р.	Червень 2009р.	Жовтень 2009р.	1-7 листопада 2009р.	24-30 листопада 2009р.
за В. Ющенка	6,2	7,5	7,4	6,0	7,9	10,2	13,2	12,7	10,6	8,8
за А. Яценюка	28,3	24,9	21,1	21,4	20,9	46,6	43,9	36,4	37,9	23,3
ще не знаю	26,2	24,3	29,4	29,0	19,5	43,2	42,9	50,8	51,4	21,8
проголосував би проти обох	-	-	-	-	41,2	-	-	-	-	46,1
не пішов би голосувати	39,3	43,3	42,2	42,0	10,5	-	-	-	-	-

У регіональному розрізі (у % до кількості опитаних жителів регіону, на момент останнього опитування):

	За В. Ющенка	За А. Яценюка	Ще не знаю	Проголосував би проти обох	Не пішов би голосувати
Західний регіон	17,1	30,4	16,8	23,4	12,3
Центральний регіон	10,2	21,6	26,0	29,8	12,3
Східний регіон	1,7	16,2	16,5	58,2	7,5
Південний регіон	4,5	17,2	15,2	52,1	11,0

• *В. Янукович і В. Литвин*

	По вибірці в цілому				Серед тих, хто має намір взяти участь у виборах			
	Червень 2009р.	Жовтень 2009р.	1-7 листопада 2009р.	24-30 листопада 2009р.	Червень 2009р.	Жовтень 2009р.	1-7 листопада 2009р.	24-30 листопада 2009р.
за В. Януковича	32,2	31,1	33,3	37,7	46,2	45,1	45,5	42,0
за В. Литвина	15,9	13,5	14,5	16,1	22,9	19,5	19,8	17,9
ще не знаю	21,6	24,4	25,4	13,1	31,0	35,4	34,7	14,6
проголосував би проти обох	-	-	-	22,9	-	-	-	25,5
не пішов би голосувати	30,3	30,9	26,7	10,3	-	-	-	-

У регіональному розрізі (у % до кількості опитаних жителів регіону, на момент останнього опитування):

	За В. Януковича	За В. Литвина	Ще не знаю	Проголосував би проти обох	Не пішов би голосувати
Західний регіон	12,8	25,7	12,6	32,7	16,2
Центральний регіон	23,9	23,4	16,7	24,5	11,6
Східний регіон	61,2	3,9	12,3	16,7	5,9
Південний регіон	48,1	14,4	7,6	20,6	9,3

• *А. Яценюк і В. Литвин*

	По вибірці в цілому			Серед тих, хто має намір взяти участь у виборах		
	Жовтень 2009р.	1-7 листопада 2009р.	24-30 листопада 2009р.	Жовтень 2009р.	1-7 листопада 2009р.	24-30 листопада 2009р.
за А. Яценюка	17,5	16,9	16,5	28,0	27,0	18,4
за В. Литвина	14,3	14,7	18,4	22,9	23,5	20,6
ще не знаю	30,6	30,9	22,0	49,0	49,5	24,6
проголосував би проти обох	–	–	32,4	–	–	36,3
не пішов би голосувати	37,6	37,5	10,7	–	–	–

У регіональному розрізі (у % до кількості опитаних жителів регіону, на момент останнього опитування):

	За А. Яценюка	За В. Литвина	Ще не знаю	Проголосував би проти обох	Не пішов би голосувати
Західний регіон	30,4	15,3	19,8	22,0	12,4
Центральний регіон	14,6	22,5	23,8	25,9	13,2
Східний регіон	11,6	15,2	23,3	42,5	7,3
Південний регіон	13,5	20,1	17,7	37,8	10,8

Розподіл відповідей на запитання “*А як вважаєте особисто Ви, хто з кандидатів у президенти має реальні шанси вийти у другий тур голосування?*” (у % за результатами контент-аналізу відповідей респондентів на відкрите запитання)

• Юлія Тимошенко – Віктор Янукович.....	51,1
• Віктор Янукович – Арсеній Яценюк	6,5
• Юлія Тимошенко – Арсеній Яценюк	6,4
• Володимир Литвин – Віктор Янукович.....	4,6
• Віктор Ющенко – Віктор Янукович	2,7
• Юлія Тимошенко – Віктор Ющенко	2,4
• Юлія Тимошенко – Володимир Литвин	2,2
• Сергій Тігіпко – Віктор Янукович	2,1
• Сергій Тігіпко – Юлія Тимошенко	1,4
• Петро Симоненко – Віктор Янукович	1,0
• Володимир Литвин – Арсеній Яценюк	0,6
• Інна Богословська – Володимир Литвин	0,6
• Інна Богословська – Олег Рябоконь	0,3
• Петро Симоненко – Юлія Тимошенко	0,3
• Віктор Ющенко – Арсеній Яценюк	0,2
• Анатолій Гриценко – Юлія Тимошенко.....	0,2
• Володимир Литвин – Сергій Тігіпко	0,2
• Володимир Литвин – Віктор Ющенко	0,1
• Інна Богословська – Василь Противсіх.....	0,1
• Інна Богословська – Віктор Янукович.....	0,1
• Інна Богословська – Арсеній Яценюк	0,1
• Анатолій Гриценко – Олег Тягнибок	0,1
• Анатолій Гриценко – Віктор Янукович.....	0,1
• Сергій Тігіпко – Арсеній Яценюк.....	0,1
• Юлія Тимошенко – Олег Тягнибок	0,1
• Олег Тягнибок – Віктор Янукович	0,1
• Олег Тягнибок – Арсеній Яценюк	0,1
<i>Не відповіли</i>	<i>14,7</i>

Розподіл відповідей на наведене вище запитання серед прихильників окремих кандидатів у президенти (у % до кількості прихильників кандидата):

	Прихильники В. Януковича	Прихильники Ю. Тимошенко	Прихильники С. Тігіпка	Прихильники А. Яценюка
Юлія Тимошенко – Віктор Янукович	60,6	59,0	47,5	33,0
Віктор Янукович – Арсеній Яценюк	9,9	–	1,7	33,0
Юлія Тимошенко – Арсеній Яценюк	0,4	13,0	5,0	29,8
Володимир Литвин – Віктор Янукович	6,6	0,6	0,8	–
Віктор Ющенко – Віктор Янукович	1,7	0,9	1,7	–
Юлія Тимошенко – Віктор Ющенко	0,2	4,6	1,7	1,1
Юлія Тимошенко – Володимир Литвин	0,2	8,0	0,8	–
Сергій Тігіпка – Віктор Янукович	1,5	–	24,2	–
Сергій Тігіпка – Юлія Тимошенко		2,2	10,0	–
Петро Симоненко – Віктор Янукович	0,6	–	–	–
Володимир Литвин – Арсеній Яценюк	–	–	–	3,2
Інна Богословська – Володимир Литвин	1,7	–	1,7	–
Інна Богословська – Олег Рябокони	0,6	0,3	–	–
Інна Богословська – Юлія Тимошенко	–	0,3	–	–
Петро Симоненко – Віктор Ющенко	–	0,3	–	–
Петро Симоненко – Юлія Тимошенко	–	0,6	–	–
Віктор Ющенко – Арсеній Яценюк	–	0,3	–	–
Анатолій Гриценко – Юлія Тимошенко	–	0,6	–	–
Володимир Литвин – Сергій Тігіпка	–	–	2,5	–
Інна Богословська – Василь Протівсіх	0,6	–	–	–
Інна Богословська – Віктор Янукович	0,4	–	–	–
Сергій Тігіпка – Арсеній Яценюк	–	–	2,5	–
Юлія Тимошенко – Олег Тягнибок	0,2	0,3	–	–

У регіональному розрізі (у % до кількості опитаних жителів регіону):

	Західний регіон	Централь- ний регіон	Східний регіон	Південний регіон
Юлія Тимошенко – Віктор Янукович	51,6	48,3	50,6	69,8
Віктор Янукович – Арсеній Яценюк	6,3	6,6	7,1	6,5
Юлія Тимошенко – Арсеній Яценюк	13,3	4,5	5,6	4,5
Володимир Литвин – Віктор Янукович	2,6	5,1	5,5	4,9
Віктор Ющенко – Віктор Янукович	2,6	4,3	1,5	2,4
Юлія Тимошенко – Віктор Ющенко	6,3	2,7	0,5	1,6
Юлія Тимошенко – Володимир Литвин	3,1	3,0	0,5	3,7
Сергій Тігіпко – Віктор Янукович	0,5	0,9	4,4	2,0
Сергій Тігіпко – Юлія Тимошенко	1,3	1,5	1,5	1,2
Петро Симоненко – Віктор Янукович	0,5	1,0	1,4	1,2
Володимир Литвин – Арсеній Яценюк	1,8	0,7	–	–
Інна Богословська – Володимир Литвин	–	–	2,0	–
Інна Богословська – Олег Рябоконь	–	–	1,1	–
Петро Симоненко – Юлія Тимошенко	–	0,4	0,2	0,8
Віктор Ющенко – Арсеній Яценюк	1,0	0,1	–	–
Анатолій Гриценко – Юлія Тимошенко	–	0,7	–	–
Володимир Литвин – Сергій Тігіпко	–	0,3	0,3	–
Володимир Литвин – Віктор Ющенко	0,3	0,1	–	–
Інна Богословська – Василь Протівсіх	–	–	0,5	–
Інна Богословська – Віктор Янукович	–	–	0,3	0,4
Інна Богословська – Арсеній Яценюк	–	–	0,3	–
Анатолій Гриценко – Олег Тягнибок	–	0,3	–	–
Анатолій Гриценко – Віктор Янукович	0,3	–	0,2	–
Сергій Тігіпко – Арсеній Яценюк	0,3	–	0,2	0,4
Юлія Тимошенко – Олег Тягнибок	0,3	0,1	–	0,4
Олег Тягнибок – Віктор Янукович	–	0,3	–	–
Олег Тягнибок – Арсеній Яценюк	0,5	–	–	–
Олександр Мороз – Арсеній Яценюк	0,3	–	–	–
Василь Протівсіх – Юлія Тимошенко	0,3	–	–	–
Петро Симоненко – Віктор Ющенко	0,3	–	–	–
Сергій Тігіпко – Олег Тягнибок	0,3	–	–	–
Анатолій Гриценко – Володимир Литвин	–	0,1	–	–
Юрій Костенко – Олег Тягнибок	–	0,1	–	–
Юрій Костенко – Віктор Ющенко	–	0,1	–	–
Володимир Литвин – Олександр Мороз	–	0,1	–	–
Володимир Литвин – Петро Симоненко	–	0,1	–	–
Володимир Литвин – Олег Тягнибок	–	0,1	–	–
Олександр Мороз – Юлія Тимошенко	–	0,1	–	–
Олександр Пабат – Олег Тягнибок	–	0,1	–	–
Петро Симоненко – Арсеній Яценюк	–	0,1	–	–
Інна Богословська – Михайло Бродський	–	–	0,2	–
Інна Богословська – Олександр Мороз	–	–	0,2	–
Інна Богословська – Людмила Супрун	–	–	0,2	–
Інна Богословська – Юлія Тимошенко	–	–	0,2	–
Сергій Тігіпко – Віктор Ющенко	–	–	0,2	–

У віковому розрізі:

	18—29 років	30—55 років	56 років і більше
Юлія Тимошенко – Віктор Янукович	20,7	49,1	30,2
Віктор Янукович – Арсеній Яценюк	16,8	44,3	38,9
Юлія Тимошенко – Арсеній Яценюк	19,4	49,6	31,0
Володимир Литвин – Віктор Янукович	16,3	43,5	40,2
Віктор Ющенко – Віктор Янукович	23,6	36,4	40,0
Юлія Тимошенко – Віктор Ющенко	24,5	42,9	32,7

За статтю:

	Чоловіки	Жінки
Юлія Тимошенко – Віктор Янукович	45,2	54,8
Віктор Янукович – Арсеній Яценюк	51,9	48,1
Юлія Тимошенко – Арсеній Яценюк	41,9	58,1
Володимир Литвин – Віктор Янукович	44,0	56,0
Віктор Ющенко – Віктор Янукович	56,6	43,4
Юлія Тимошенко – Віктор Ющенко	49,0	51,0

За рівнем освіти:

	Повна вища	Неповна вища, середня спеціальна	Повна середня	Неповна середня
Юлія Тимошенко – Віктор Янукович	17,5	23,1	41,4	18,0
Віктор Янукович – Арсеній Яценюк	20,6	25,2	31,3	22,9
Юлія Тимошенко – Арсеній Яценюк	16,3	14,0	45,7	24,0
Володимир Литвин – Віктор Янукович	12,0	16,3	52,2	19,6
Віктор Ющенко – Віктор Янукович	23,6	16,4	40,0	20,0
Юлія Тимошенко – Віктор Ющенко	16,3	22,4	42,9	18,4

Резюме

- У міру наближення президентських виборів зростає рівень очікуваної електоральної активності. На момент опитування схильність взяти участь у голосуванні тією чи іншою мірою виявили 83,2 % респондентів (проти 77,6 % на початку листопада), причому 47,5 % твердо заявили, що голосуватимуть. Найвищу електоральну активність демонструють жителі Східного регіону (87,8 %), найнижчу – Центрального (78,8 %). У Західному регіоні вона становить 84,3 %, у Південному – 81,4 %. Рівень очікуваної електоральної активності підвищується зі збільшенням віку респондентів. Дещо більше активних виборців також серед осіб з неповною та повною вищою освітою, ніж серед тих, хто має повну та неповну середню освіту. Від статі опитаних електоральна активність істотно не залежить.

- **Лідерство у передвиборних перегонах, як і раніше, утримують Віктор Янукович і Юлія Тимошенко.** Проте порівняно з початком листопада розрив між ними помітно збільшився, оскільки обсяг активного електорату (громадян, що тією чи іншою мірою схильні голосувати) у В. Януковича залишився фактично незмінним (30,9 %), тоді як у Ю. Тимошенко він скоротився з 21,8 % до 18,2 %. На третє місце вперше вийшов Сергій Тігіпко (7,5 % активних прихильників проти 4 % на початку листопада). Натомість різко (з 9 % до 5,9 %) знизився рівень електоральної підтримки Арсенія Яценюка, який тепер посідає четверте місце. Далі учасники передвиборних перегонів на момент опитування розташувалися в такому порядку: Володимир Литвин – 4,9 % активних прихильників; Віктор Ющенко – 4,3 %; Петро Симоненко – 4,2 %; Олег Тягнибок – 2,3 %; Інна Богословська – 1,7 %; Анатолій Гриценко – 1,5 %. Решта зареєстрованих кандидатів у президенти набирають менш як по одному відсотку голосів. Вагаються з вибором 10,5 % активного електорату, мають намір голосувати проти всіх 6,1 %.

- У Східному регіоні з великим відривом лідирує В. Янукович (45,2 % від загальної кількості виборців регіону), за ним ідуть С. Тігіпко (9,5 %), Ю. Тимошенко (6,7 %) та П. Симоненко (5,5 %). Неподільно домінує В. Янукович і на Півдні (37,4 %), де йому значно поступаються Ю. Тимошенко (9,9 %) та С. Тігіпко (7,1 %). На Заході першість утримує Ю. Тимошенко (27,6 %), значно переважаючи А. Яценюка (9,1 %), В. Януковича (8,9 %) та В. Ющенка (7,6 %). Зберігає лідерство Ю. Тимошенко також у Центральному регіоні (21,7 %), де на другому місці В. Янукович (15,1 %), на третьому – В. Литвин (7 %), а четверте-п'яте місця фактично поділяють між собою С. Тігіпко та А. Яценюк (6,1 % і 5,8 %, відповідно).

- У складі електорату Ю. Тимошенко жінки виразно переважають чоловіків (62,1 % проти 37,9 %), тоді як чоловіки набагато охочіше від жінок підтримують А. Яценюка (58,3 % проти 41,7 %), П. Симоненка (62,2 % проти 37,8 %) та О. Тягнибока (57,5 % проти 42,5 %). Спостерігається також чітко виражене зростання часток симпатиків П. Симоненка зі збільшенням віку респондентів. Інших істотних відмінностей у статеві-віковому складі прихильників тих чи тих кандидатів у президенти не простежується. Частки осіб з повною вищою освітою є найбільшими в електоратах А. Яценюка та В. Ющенко, з неповною середньою – в електораті П. Симоненка.

- У разі виходу в другий тур президентських виборів найбільш імовірних його учасників, а саме В. Януковича та Ю. Тимошенко, за лідера Партії регіонів готові проголосувати 40,3 % респондентів, які мають намір прийти на виборчі дільниці, за лідерку БЮТ – 27,4 %. Тобто розрив між найбільш імовірними учасниками другого раунду виборів сягає 12,9 %, тоді як на початку листопада він становив 8,8 %. При цьому прикметно, що 18,5 % активних виборців (мало не кожний п'ятий!) збираються в другому турі голосувати як проти Януковича, так і проти Тимошенко, а 13,9 % ще не вирішили, кому з них віддати свої голоси.

В інших гіпотетичних парах другого туру В. Ющенко зазнає поразки як від В. Януковича та Ю. Тимошенко, так і від В. Литвина та А. Яценюка. У свою чергу, В. Янукович та Ю. Тимошенко впевнено перемагають і В. Литвина, і А. Яценюка. Останні ж у разі виходу в другий тур набирають приблизно однакову кількість голосів.

- Становить інтерес також те, кого бачать найбільш реальними учасниками другого туру самі виборці. Понад 51 % опитаних прогнозують, що в другому турі змагатимуться В. Янукович і Ю. Тимошенко. Причому цікаво, що такі прогнози доволі часто роблять не тільки прихильники лідера Партії регіонів (60,6 %) і чинної прем'єрки (59 %), а й симпатички С. Тігіпка (47,5 %) та А. Яценюка (33 %). Набагато менше респондентів припускають, що в другий тур вийдуть: В. Янукович і А. Яценюк (6,5 %), Ю. Тимошенко і А. Яценюк (6,4 %), В. Литвин і В. Янукович (4,6 %), В. Ющенко і В. Янукович (2,7 %), Ю. Тимошенко і В. Ющенко (2,4 %), Ю. Тимошенко і В. Литвин (2,2 %), С. Тігіпка і В. Янукович (2,1 %), С. Тігіпка і Ю. Тимошенко (1,4 %), П. Симоненко і В. Янукович (1 %). На інші пари кандидатів у президенти, які нібито можуть вийти у другий тур, припадає менш як по одному відсотку відповідей.

2. Політичні комунікації

Розподіл відповідей на запитання *“Хто з перелічених нижче кандидатів у президенти протягом двох останніх місяців найчастіше згадувався у тих газетах, теле- чи радіопередачах, які Ви зазвичай читаете, дивитесь чи слухаете?”* (у %)

• Ю.Тимошенко	77,5
• В.Янукович	75,9
• В.Ющенко	48,4
• А. Яценюк	40,0
• В.Литвин	38,6
• С.Тігіпка	35,0
• І. Богословська	16,3
• П.Симоненко	10,3
• О.Тягнибок	8,6
• В. Противсіх	8,4
• О. Мороз	6,7
• А. Гриценко	6,3
• Ю. Костенко	6,1
• інший	0,1
• ніхто з них не згадувався у тих газетах (передачах), які я читаю (дивлюся, слухаю)	7,0
<i>Не відповіли</i>	1,0

Примітка. Сума перевищує 100%, оскільки кількість варіантів відповіді, які міг вибрати респондент, не обмежувалася.

Серед прихильників окремих кандидатів у президенти (у % до кількості прихильників кандидата):

	Прихильники В. Януковича	Прихильники Ю. Тимошенко	Прихильники С.Тігіпка	Прихильники А. Яценюка	Прихильники В.Литвина	Прихильники В.Ющенка	Прихильники П.Симоненка
Ю.Тимошенко	79,0	84,5	70,9	82,2	73,6	78,4	78,4
В.Янукович	84,2	76,2	75,9	81,3	71,3	67,6	85,1
В.Ющенко	47,6	49,8	42,6	53,3	52,9	67,6	62,2
А. Яценюк	42,9	38,4	36,9	64,5	27,6	32,4	37,8
В.Литвин	37,9	41,5	26,2	35,5	66,7	41,9	43,2
С.Тігіпка	34,4	33,1	66,0	39,3	25,3	39,2	23,0
І. Богословська	17,3	18,3	14,2	16,8	10,3	18,9	20,3
П.Симоненко	8,7	12,4	7,8	9,3	8,0	9,5	43,2
О.Тягнибок	6,3	9,0	6,4	12,1	5,7	10,8	9,5
В. Противсіх	5,9	9,0	8,5	12,1	13,8	10,8	9,5
О. Мороз	3,3	9,0	6,4	5,6	9,2	12,2	12,2
А. Гриценко	5,0	7,4	10,6	5,6	4,6	10,8	6,8
Ю. Костенко	3,5	7,7	5,7	10,3	3,4	8,1	5,4
інший	0,2	0,3	–	–	–	–	–
ніхто з них не згадувався у тих газетах (передачах), які я читаю (дивлюся, слухаю)	5,4	3,7	8,5	2,8	6,9	2,7	4,1

У регіональному розрізі (у % до кількості опитаних жителів регіону):

	Західний регіон	Централь- ний регіон	Східний регіон	Південний регіон
Ю.Тимошенко	82,4	77,9	73,8	83,9
В.Янукович	75,0	73,0	77,1	86,6
В.Ющенко	53,2	56,8	41,2	42,5
А. Яценюк	49,5	33,1	43,1	39,4
В.Литвин	38,7	48,0	31,7	34,9
С.Тігіпко	35,0	35,5	38,6	28,4
І. Богословська	13,7	21,9	14,2	13,0
П.Симоненко	7,1	17,1	8,9	2,7
О.Тягнибок	11,6	13,6	3,5	5,1
В. Противсіх	9,2	15,3	4,6	0,7
О. Мороз	6,3	13,7	2,6	1,0
А. Гриценко	3,2	11,8	3,7	4,5
Ю. Костенко	4,7	14,5	0,9	0,7
інший	0,3	–	0,3	–
ніхто з них не згадувався у тих газетах (передачах), які я читаю (дивлюся, слухаю)	4,2	7,6	10,2	2,7

У віковому розрізі:

	18—29 років	30—55 років	56 років і більше
Ю.Тимошенко	19,4	47,6	33,0
В.Янукович	19,1	46,9	34,0
В.Ющенко	19,0	45,2	35,8
А. Яценюк	20,3	46,7	33,0
В.Литвин	18,3	46,9	34,7
С.Тігіпко	20,4	48,4	31,1
І. Богословська	20,6	49,1	30,4
П.Симоненко	19,4	41,3	39,3
О.Тягнибок	20,5	44,4	35,1
В. Противсіх	21,4	44,0	34,5
О. Мороз	21,6	44,8	33,6
А. Гриценко	16,5	47,2	36,2
Ю. Костенко	23,8	45,1	31,1
інший	–	33,3	66,7
ніхто з них не згадувався у тих газетах (передачах), які я читаю (дивлюся, слухаю)	27,3	43,2	29,5

За статтю:

	Чоловіки	Жінки
Ю.Тимошенко	45,5	54,5
В.Янукович	46,5	53,5
В.Ющенко	46,0	54,0
А. Яценюк	46,9	53,1
В.Литвин	44,7	55,3
С.Тігіпко	48,5	51,5
І. Богословська	44,8	55,2
П.Симоненко	46,1	53,9
О.Тягнибок	47,1	52,9
В. Противсіх	42,9	57,1
О. Мороз	38,1	61,9
А. Гриценко	47,2	52,8
Ю. Костенко	45,1	54,9
інший	33,3	66,7
ніхто з них не згадувався у тих газетах (передачах), які я читаю (дивлюся, слухаю)	47,5	52,5

За рівнем освіти:

	Повна вища	Неповна вища, середня спеціальна	Повна середня	Неповна середня
Ю.Тимошенко	17,5	22,3	41,4	18,8
В.Янукович	16,9	22,7	41,8	18,6
В.Ющенко	18,2	21,8	40,0	20,0
А. Яценюк	18,2	22,7	41,6	17,4
В.Литвин	16,4	22,3	42,7	18,6
С.Тігіпко	20,5	23,6	40,5	15,3
І. Богословська	22,4	23,9	37,4	16,3
П.Симоненко	15,5	27,2	38,8	18,4
О.Тягнибок	18,6	28,5	34,9	18,0
В. Противсіх	14,9	25,6	42,3	17,3
О. Мороз	19,4	26,1	37,3	17,2
А. Гриценко	17,3	25,2	42,5	15,0
Ю. Костенко	25,4	25,4	37,7	11,5
інший	–	33,3	33,3	33,3
ніхто з них не згадувався у тих газетах (передачах), які я читаю (дивлюся, слухаю)	9,3	20,0	47,9	22,9

Розподіл відповідей на запитання “Якого роду інформація про цих політиків переважала у тих газетах, теле- чи радіопередачах, які Ви зазвичай читаете, дивитесь чи слухаете?” (у %)

• **І. Богословська**

виключно позитивна	3,9	11,5
переважно позитивна	7,6	
нейтральна (без оцінок)	14,4	14,4
переважно негативна	5,7	8,0
виключно негативна	2,3	
<i>не відповіли</i>	66,2	

У регіональному розрізі (у % до кількості опитаних жителів регіону):

	Регіони			
	Західний	Центральний	Східний	Південний
позитивна (виключно позитивна + переважно позитивна)	13,3	11,8	10,1	11,2
нейтральна (без оцінок)	24,7	20,8	3,2	11,2
негативна (переважно негативна + виключно негативна)	15,6	10,4	4,4	2,0

• **А. Гриценко**

виключно позитивна	2,0	6,9
переважно позитивна	4,9	
нейтральна (без оцінок)	15,5	15,5
переважно негативна	1,7	2,8
виключно негативна	1,1	
<i>не відповіли</i>	74,8	

У регіональному розрізі (у % до кількості опитаних жителів регіону):

	Регіони			
	Західний	Центральний	Східний	Південний
позитивна (виключно позитивна + переважно позитивна)	10,6	10,0	1,7	6,5
нейтральна (без оцінок)	32,6	21,4	2,3	9,2
негативна (переважно негативна + виключно негативна)	3,1	4,0	2,6	0,6

• **Ю. Костенко**

виключно позитивна	2,0	7,2
переважно позитивна	5,2	
нейтральна (без оцінок)	14,1	14,1
переважно негативна	2,1	3,1
виключно негативна	1,0	
<i>не відповіли</i>	75,5	

У регіональному розрізі (у % до кількості опитаних жителів регіону):

	Регіони			
	Західний	Центральний	Східний	Південний
позитивна (виключно позитивна + переважно позитивна)	13,8	11,7	0,6	3,4
нейтральна (без оцінок)	29,7	20,1	1,4	8,8
негативна (переважно негативна + виключно негативна)	3,1	4,9	2,6	0,7

• **В. Литвин**

виключно позитивна	8,9	30,2
переважно позитивна	21,3	
нейтральна (без оцінок)	15,3	15,3
переважно негативна	3,9	5,5
виключно негативна	1,6	
<i>не відповіли</i>	48,9	

У регіональному розрізі (у % до кількості опитаних жителів регіону):

	Регіони			
	Західний	Центральний	Східний	Південний
позитивна (виключно позитивна + переважно позитивна)	34,1	36,7	20,8	31,6
нейтральна (без оцінок)	23,2	18,6	9,4	10,9
негативна (переважно негативна + виключно негативна)	8,6	6,7	4,2	1,7

• **О. Мороз**

виключно позитивна	0,9	5,0
переважно позитивна	4,1	
нейтральна (без оцінок)	13,4	13,4
переважно негативна	5,2	7,6
виключно негативна	2,4	
<i>не відповіли</i>	74,0	

У регіональному розрізі (у % до кількості опитаних жителів регіону):

	Регіони			
	Західний	Центральний	Східний	Південний
позитивна (виключно позитивна + переважно позитивна)	11,0	8,2	0,5	0,7
нейтральна (без оцінок)	27,3	16,9	2,7	10,9
негативна (переважно негативна + виключно негативна)	10,4	12,4	3,0	3,1

• *В.Противсіх*

виключно позитивна	1,2	5,0
переважно позитивна	3,8	
нейтральна (без оцінок)	12,8	12,8
переважно негативна	5,4	8,5
виключно негативна	3,1	
<i>не відповіли</i>	73,6	

У регіональному розрізі (у % до кількості опитаних жителів регіону):

	Регіони			
	Західний	Центральний	Східний	Південний
позитивна (виключно позитивна + переважно позитивна)	10,2	7,4	1,7	0,7
нейтральна (без оцінок)	27,1	17,4	1,8	8,5
негативна (переважно негативна + виключно негативна)	14,1	12,7	4,0	2,0

• *П.Симоненко*

виключно позитивна	2,4	7,5
переважно позитивна	5,1	
нейтральна (без оцінок)	11,4	11,4
переважно негативна	6,2	10,2
виключно негативна	4,0	
<i>не відповіли</i>	70,9	

У регіональному розрізі (у % до кількості опитаних жителів регіону):

	Регіони			
	Західний	Центральний	Східний	Південний
позитивна (виключно позитивна + переважно позитивна)	8,6	10,7	4,8	4,4
нейтральна (без оцінок)	21,1	15,1	2,6	10,2
негативна (переважно негативна + виключно негативна)	20,0	13,6	4,4	2,3

• *С.Тізітко*

виключно позитивна	9,6	31,5
переважно позитивна	21,9	
нейтральна (без оцінок)	13,1	13,1
переважно негативна	3,2	4,0
виключно негативна	0,8	
<i>не відповіли</i>	51,3	

У регіональному розрізі (у % до кількості опитаних жителів регіону):

	Регіони			
	Західний	Центральний	Східний	Південний
позитивна (виключно позитивна + переважно позитивна)	37,5	29,2	32,6	26,8
нейтральна (без оцінок)	19,5	18,4	5,5	9,9
негативна (переважно негативна + виключно негативна)	7,1	6,2	1,1	1,7

• *Ю.Тимошенко*

виключно позитивна	15,2	47,6
переважно позитивна	32,4	
нейтральна (без оцінок)	11,3	11,3
переважно негативна	18,3	23,2
виключно негативна	4,9	
<i>не відповіли</i>	18,0	

У регіональному розрізі (у % до кількості опитаних жителів регіону):

	Регіони			
	Західний	Центральний	Східний	Південний
позитивна (виключно позитивна + переважно позитивна)	57,0	52,8	37,9	44,9
нейтральна (без оцінок)	10,4	11,7	12,0	9,9
негативна (переважно негативна + виключно негативна)	23,7	19,1	24,3	29,3

• *О.Тягнибок*

виключно позитивна	3,6	10,1
переважно позитивна	6,5	
нейтральна (без оцінок)	11,2	11,2
переважно негативна	4,7	7,1
виключно негативна	2,4	
<i>не відповіли</i>	71,6	

У регіональному розрізі (у % до кількості опитаних жителів регіону):

	Регіони			
	Західний	Центральний	Східний	Південний
позитивна (виключно позитивна + переважно позитивна)	23,9	13,0	1,9	4,1
нейтральна (без оцінок)	18,2	17,5	1,5	9,5
негативна (переважно негативна + виключно негативна)	8,6	8,2	5,3	6,5

• **В.Ющенко**

виключно позитивна	6,0	18,6
переважно позитивна	12,6	
нейтральна (без оцінок)	13,0	13,0
переважно негативна	19,6	28,7
виключно негативна	9,1	
<i>не відповіли</i>	39,6	

У регіональному розрізі (у % до кількості опитаних жителів регіону):

	Регіони			
	Західний	Центральний	Східний	Південний
позитивна (виключно позитивна + переважно позитивна)	34,9	19,2	11,3	12,6
нейтральна (без оцінок)	14,8	16,9	10,2	8,2
негативна (переважно негативна + виключно негативна)	31,0	32,8	22,9	29,6

• **В.Янукович**

виключно позитивна	18,1	50,5
переважно позитивна	32,4	
нейтральна (без оцінок)	14,8	14,8
переважно негативна	13,5	18,0
виключно негативна	4,5	
<i>не відповіли</i>	16,8	

У регіональному розрізі (у % до кількості опитаних жителів регіону):

	Регіони			
	Західний	Центральний	Східний	Південний
позитивна (виключно позитивна + переважно позитивна)	38,6	43,3	57,8	65,7
нейтральна (без оцінок)	16,7	18,1	9,8	16,0
негативна (переважно негативна + виключно негативна)	35,1	22,6	9,1	5,1

• **А. Яценюк**

виключно позитивна	7,4	32,3
переважно позитивна	24,9	
нейтральна (без оцінок)	17,3	17,3
переважно негативна	8,2	9,8
виключно негативна	1,6	
<i>не відповіли</i>	40,4	

У регіональному розрізі (у % до кількості опитаних жителів регіону):

	Регіони			
	Західний	Центральний	Східний	Південний
позитивна (виключно позитивна + переважно позитивна)	49,3	31,5	28,1	22,1
нейтральна (без оцінок)	19,8	19,9	12,9	18,0
негативна (переважно негативна + виключно негативна)	8,8	15,3	7,3	4,8

Розподіл відповідей на запитання **“Про кого з перелічених нижче кандидатів у президенти найчастіше говорять люди, з якими Ви спілкуєтеся?”** (у %)

• Ю.Тимошенко	75,1
• В.Янукович	70,0
• В.Ющенко	42,6
• А. Яценюк	27,9
• В.Литвин	20,6
• С.Тігіпко.....	18,0
• П.Симоненко	9,9
• О.Тягнибок.....	7,9
• І. Богословська	7,3
• О. Мороз.....	6,1
• В. Противсіх	5,8
• А. Гриценко	4,4
• Ю. Костенко	3,6
• інший	0,4
• жодного з них люди, з якими я спілкуюся, не згадували.....	9,2
<i>Не відповіли.....</i>	<i>0,3</i>

Примітка. Сума перевищує 100%, оскільки кількість варіантів відповіді, які міг вибрати респондент, не обмежувалася.

Серед прихильників окремих кандидатів у президенти (у % до кількості прихильників кандидата):

	Прихильники В. Януковича	Прихильники Ю. Тимошенко	Прихильники С.Тігіпка	Прихильники А. Яценюка	Прихильники В. Литвина	Прихильники В. Ющенко	Прихильники П.Симоненка
Ю.Тимошенко	72,3	88,6	72,5	77,8	78,4	86,8	82,2
В.Янукович	86,1	64,8	65,5	67,6	67,0	59,2	69,9
В. Ющенко	37,5	43,8	37,3	43,5	40,9	81,6	49,3
А. Яценюк	21,6	33,6	24,6	66,7	23,9	32,9	26,0
В.Литвин	15,9	20,7	12,0	24,1	63,6	25,0	26,0
С.Тігіпка	15,9	13,3	62,0	15,7	12,5	17,1	13,7
П.Симоненко	5,9	9,3	7,0	3,7	8,0	11,8	74,0
О.Тягнибок	3,1	8,0	6,3	7,4	11,4	17,7	8,2
І. Богословська	5,9	7,1	9,2	6,5	6,8	5,3	12,3
О. Мороз	3,3	4,9	4,2	6,5	8,0	7,9	13,7
А. Гриценко	2,2	4,6	5,6	4,6	5,7	3,9	6,8
Ю. Костенко	2,4	3,7	3,5	5,6	3,4	5,3	6,8
В. Противсіх	4,1	7,1	4,9	9,3	4,5	5,3	8,2
інший	0,4	0,3	0,7	0,9	–	–	–
ніхто з них не згаду- вався у тих газетах (передачах), які я читаю (дивлюся, слухаю)	6,3	6,8	6,3	3,7	8,0	5,3	2,7

У регіональному розрізі (у % до кількості опитаних жителів регіону):

	Західний регіон	Централь- ний регіон	Східний регіон	Південний регіон
Ю.Тимошенко	82,8	75,8	68,3	79,9
В.Янукович	64,8	66,7	73,8	77,5
В. Ющенко	52,2	49,8	30,3	42,3
А. Яценюк	49,9	23,1	23,4	20,8
В.Литвин	18,8	32,4	11,6	17,1
С.Тігіпка	12,0	19,2	21,9	14,3
П.Симоненко	7,3	15,0	8,7	4,8
О.Тягнибок	14,9	12,0	0,8	5,8
І. Богословська	1,8	13,4	5,8	4,4
О. Мороз	5,7	12,6	1,8	1,7
В. Противсіх	3,7	12,2	3,3	–
А. Гриценко	2,9	9,8	1,4	1,4
Ю. Костенко	1,6	8,9	0,9	0,3
інший	1,0	0,2	0,3	0,7
жодного з них люди, з якими я спілкуюся, не згадували	3,4	11,3	11,4	7,5

У віковому розрізі:

	18—29 років	30—55 років	56 років і більше
Ю. Тимошенко	19,1	47,4	33,4
В. Янукович	19,8	47,3	32,8
В. Ющенко	18,1	47,2	34,7
А. Яценюк	19,1	50,4	30,6
В. Литвин	18,6	46,2	35,1
С. Тігіпко	20,0	50,3	29,7
П. Симоненко	10,6	39,2	50,3
О. Тягнибок	23,9	44,7	31,4
І. Богословська	17,8	46,6	35,6
О. Мороз	17,1	45,5	37,4
В. Противсіх	22,2	41,0	36,8
А. Гриценко	16,9	47,2	36,0
Ю. Костенко	16,7	43,1	40,3
інший	33,3	44,4	22,2
жодного з них люди, з якими я спілкуюся, не згадували	23,9	45,1	31,0

За статтю:

	Чоловіки	Жінки
Ю. Тимошенко	44,6	55,4
В. Янукович	45,9	54,1
В. Ющенко	45,4	54,6
А. Яценюк	47,3	52,7
В. Литвин	46,6	53,4
С. Тігіпко	47,5	52,5
П. Симоненко	48,2	51,8
О. Тягнибок	50,3	49,7
І. Богословська	42,2	57,8
О. Мороз	48,8	51,2
В. Противсіх	41,9	58,1
А. Гриценко	44,9	55,1
Ю. Костенко	48,6	51,4
інший	44,4	55,6
жодного з них люди, з якими я спілкуюся, не згадували	52,5	47,5

За рівнем освіти:

	Повна вища	Неповна вища, середня спеціальна	Повна середня	Неповна середня
Ю.Тимошенко	17,4	22,2	41,4	19,0
В.Янукович	17,3	22,9	41,1	18,7
В.Ющенко	16,6	23,1	40,0	20,3
А. Яценюк	18,5	24,6	42,0	14,9
В.Литвин	17,4	22,9	41,8	17,9
С.Тігіпко	20,7	26,5	41,9	10,9
П.Симоненко	15,1	23,6	40,2	21,1
О.Тягнибок	20,3	30,4	34,8	14,6
І. Богословська	19,0	27,2	38,8	15,0
О. Мороз	17,9	24,4	38,2	19,5
В. Противсіх	17,1	25,6	39,3	17,9
А. Гриценко	18,0	31,5	40,4	10,1
Ю. Костенко	23,6	27,8	33,3	15,3
інший	22,2	55,6	22,2	–
жодного з них люди, з якими я спілкуюся, не згадували	13,6	20,7	44,0	21,7

Розподіл відповідей на запитання **“Якого роду інформація про цих політиків переважає в розмовах людей, з котрими Ви спілкуєтеся?”** (у%)

• **І. Богословська**

виключно позитивна	1,7	5,5
переважно позитивна	3,8	
нейтральна (без оцінок)	12,0	12,0
переважно негативна	5,4	8,6
виключно негативна	3,2	
не відповіли	73,8	

У регіональному розрізі (у % до кількості опитаних жителів регіону):

	Регіони			
	Західний	Центральний	Східний	Південний
позитивна (виключно позитивна + переважно позитивна)	3,9	8,0	4,0	5,4
нейтральна (без оцінок)	22,1	16,6	4,1	6,1
негативна (переважно негативна + виключно негативна)	18,5	11,9	1,3	4,7

• *А. Гриценко*

виключно позитивна	1,7	4,8
переважно позитивна	3,1	
нейтральна (без оцінок)	13,9	13,9
переважно негативна	2,5	3,5
виключно негативна	1,0	
<i>не відповіли</i>	77,7	

У регіональному розрізі (у % до кількості опитаних жителів регіону):

	Регіони			
	Західний	Центральний	Східний	Південний
позитивна (виключно позитивна + переважно позитивна)	6,2	7,9	0,9	4,8
нейтральна (без оцінок)	32,0	19,2	1,2	6,5
негативна (переважно негативна + виключно негативна)	3,9	5,8	2,6	0,3

• *Ю. Костенко*

виключно позитивна	0,9	3,7
переважно позитивна	2,8	
нейтральна (без оцінок)	13,7	13,7
переважно негативна	2,4	3,6
виключно негативна	1,2	
<i>не відповіли</i>	78,8	

У регіональному розрізі (у % до кількості опитаних жителів регіону):

	Регіони			
	Західний	Центральний	Східний	Південний
позитивна (виключно позитивна + переважно позитивна)	5,5	7,2	–	2,4
нейтральна (без оцінок)	31,8	19,3	1,1	5,8
негативна (переважно негативна + виключно негативна)	4,7	5,4	2,6	1,0

• *В. Литвин*

виключно позитивна	2,9	14,1
переважно позитивна	11,2	
нейтральна (без оцінок)	13,0	13,0
переважно негативна	7,3	9,1
виключно негативна	1,8	
<i>не відповіли</i>	63,7	

У регіональному розрізі (у % до кількості опитаних жителів регіону):

	Регіони			
	Західний	Центральний	Східний	Південний
позитивна (виключно позитивна + переважно позитивна)	23,7	19,9	3,5	11,9
нейтральна (без оцінок)	17,4	18,7	5,5	11,2
негативна (переважно негативна + виключно негативна)	13,8	11,7	5,9	4,7

• **О. Мороз**

виключно позитивна	0,6	3,7
переважно позитивна	3,1	
нейтральна (без оцінок)	11,8	11,8
переважно негативна	6,1	8,8
виключно негативна	2,7	
<i>не відповіли</i>	75,6	

У регіональному розрізі (у % до кількості опитаних жителів регіону):

	Регіони			
	Західний	Центральний	Східний	Південний
позитивна (виключно позитивна + переважно позитивна)	8,1	6,0	0,2	1,0
нейтральна (без оцінок)	22,1	18,1	1,2	7,5
негативна (переважно негативна + виключно негативна)	14,1	12,9	3,8	4,4

• **В. Противсіх**

виключно позитивна	0,8	2,9
переважно позитивна	2,1	
нейтральна (без оцінок)	12,1	12,1
переважно негативна	5,0	8,9
виключно негативна	3,9	
<i>не відповіли</i>	76,1	

У регіональному розрізі (у % до кількості опитаних жителів регіону):

	Регіони			
	Західний	Центральний	Східний	Південний
позитивна (виключно позитивна + переважно позитивна)	5,0	4,3	1,5	0,3
нейтральна (без оцінок)	24,7	17,7	1,8	6,1
негативна (переважно негативна + виключно негативна)	15,6	13,0	3,5	2,7

• **П.Симоненко**

виключно позитивна	2,0	6,4
переважно позитивна	4,4	
нейтральна (без оцінок)	10,4	10,4
переважно негативна	6,9	11,5
виключно негативна	4,6	
<i>не відповіли</i>	71,6	

У регіональному розрізі (у % до кількості опитаних жителів регіону):

	Регіони			
	Західний	Центральний	Східний	Південний
позитивна (виключно позитивна + переважно позитивна)	5,5	7,7	5,9	6,1
нейтральна (без оцінок)	15,4	15,7	2,7	9,2
негативна (переважно негативна + виключно негативна)	26,0	14,9	3,6	2,0

• **С.Тігішко**

виключно позитивна	4,4	16,8
переважно позитивна	12,4	
нейтральна (без оцінок)	12,6	12,6
переважно негативна	3,4	5,1
виключно негативна	1,7	
<i>не відповіли</i>	65,4	

У регіональному розрізі (у % до кількості опитаних жителів регіону):

	Регіони			
	Західний	Центральний	Східний	Південний
позитивна (виключно позитивна + переважно позитивна)	19,2	15,3	17,6	15,3
нейтральна (без оцінок)	23,2	17,5	4,8	5,1
негативна (переважно негативна + виключно негативна)	9,2	8,8	0,8	1,3

• **Ю.Тимошенко**

виключно позитивна	7,5	27,2
переважно позитивна	19,7	
нейтральна (без оцінок)	10,0	10,0
переважно негативна	29,4	43,2
виключно негативна	13,8	
<i>не відповіли</i>	19,6	

У регіональному розрізі (у % до кількості опитаних жителів регіону):

	Регіони			
	Західний	Центральний	Східний	Південний
позитивна (виключно позитивна + переважно позитивна)	50,2	36,4	6,7	22,1
нейтральна (без оцінок)	12,8	13,2	5,8	8,8
негативна (переважно негативна + виключно негативна)	29,4	33,1	58,4	50,0

• **О.Тягнибок**

виключно позитивна	2,7	7,7
переважно позитивна	5,0	
нейтральна (без оцінок)	10,4	10,4
переважно негативна	4,3	7,3
виключно негативна	3,0	
<i>не відповіли</i>	74,4	

У регіональному розрізі (у % до кількості опитаних жителів регіону):

	Регіони			
	Західний	Центральний	Східний	Південний
позитивна (виключно позитивна + переважно позитивна)	18,5	10,9	0,2	3,7
нейтральна (без оцінок)	18,8	16,2	1,1	7,5
негативна (переважно негативна + виключно негативна)	11,7	9,9	3,2	5,4

• **В.Ющенко**

виключно позитивна	1,9	7,2
переважно позитивна	5,3	
нейтральна (без оцінок)	7,7	7,7
переважно негативна	19,8	40,0
виключно негативна	20,2	
<i>не відповіли</i>	45,1	

У регіональному розрізі (у % до кількості опитаних жителів регіону):

	Регіони			
	Західний	Центральний	Східний	Південний
позитивна (виключно позитивна + переважно позитивна)	19,0	10,0	–	1,4
нейтральна (без оцінок)	10,9	12,3	2,3	5,4
негативна (переважно негативна + виключно негативна)	45,9	43,3	31,0	44,5

• **В.Янукович**

виключно позитивна	12,4	36,6
переважно позитивна	24,2	
нейтральна (без оцінок)	12,7	12,7
переважно негативна	20,7	29,3
виключно негативна	8,6	
не відповіли	21,5	

У регіональному розрізі (у % до кількості опитаних жителів регіону):

	Регіони			
	Західний	Центральний	Східний	Південний
позитивна (виключно позитивна + переважно позитивна)	16,4	27,6	53,9	44,2
нейтральна (без оцінок)	10,9	15,3	8,9	17,3
негативна (переважно негативна + виключно негативна)	55,7	35,8	11,7	19,4

• **А. Яценюк**

виключно позитивна	3,8	17,1
переважно позитивна	13,3	
нейтральна (без оцінок)	16,9	16,9
переважно негативна	9,0	12,2
виключно негативна	3,2	
не відповіли	53,8	

У регіональному розрізі (у % до кількості опитаних жителів регіону):

	Регіони			
	Західний	Центральний	Східний	Південний
позитивна (виключно позитивна + переважно позитивна)	37,5	17,8	8,7	7,8
нейтральна (без оцінок)	23,7	21,6	9,8	13,3
негативна (переважно негативна + виключно негативна)	13,5	17,2	8,6	7,1

Розподіл відповідей на запитання **“Про кого з перелічених нижче кандидатів у президенти Вам доводилося чути щось таке, чого не повідомлялося у теле-, радіопередачах, друкованих ЗМІ?”** (у %)

• Ю.Тимошенко	11,4
• В.Янукович	9,6
• В.Ющенко.....	6,8
• А. Яценюк.....	5,1
• В.Литвин.....	2,0
• С.Тігіпка	1,9
• В. Противсіх	1,7
• І. Богословська	1,3
• П.Симоненко	1,2
• О. Мороз	0,9
• О.Тягнибок	0,9
• А. Гриценко	0,4
• Ю. Костенко	0,3
• інший	0,2
• про всіх них люди, з якими я спілкуюся, розповідали лише те, що було у ЗМІ	75,6
<i>Не відповіли</i>	1,0

Примітка. Сума перевищує 100%, оскільки кількість варіантів відповіді, які міг вибрати респондент, не обмежувалася.

Серед прихильників окремих кандидатів у президенти (у % до кількості прихильників кандидата):

	Прихильники В. Януковича	Прихильники Ю. Тимошенко	Прихильники С.Тігіпка	Прихильники А. Яценюка	Прихильники В. Литвина	Прихильники В. Ющенко	Прихильники П.Симоненка
Ю.Тимошенко	11,9	10,4	7,8	17,6	5,7	18,7	8,1
В.Янукович	7,8	15,4	7,1	13,0	9,1	9,3	6,8
В.Ющенко	7,1	7,5	7,8	8,3	2,3	16,0	5,4
А. Яценюк	5,0	5,0	4,3	11,1	2,3	4,0	1,4
В.Литвин	2,6	1,3	2,8	0,9	3,4	1,3	–
С.Тігіпка	3,0	2,2	5,0	0,9	–	–	–
В. Противсіх	1,5	1,3	0,7	4,6	–	–	–
І. Богословська	1,7	0,9	–	1,9	2,3	–	1,4
П.Симоненко	0,6	0,9	1,4	3,7	1,1	1,3	2,7
О. Мороз	0,6	0,6	1,4	0,9	–	1,3	1,4
О.Тягнибок	0,6	–	0,7	0,9	–	4,0	–
А. Гриценко	0,6	–	0,7	1,9	–	–	–
Ю. Костенко	0,2	0,6	0,7	0,9	–	1,3	–
інший	–	–	–	–	–	–	–
про всіх них люди, з якими я спілкуюся, розповідали лише те, що було у ЗМІ	80,3	74,5	79,4	69,4	80,7	66,7	85,1

У регіональному розрізі (у % до кількості опитаних жителів регіону):

	Західний регіон	Централь- ний регіон	Східний регіон	Південний регіон
Ю.Тимошенко	15,6	10,8	10,5	10,3
В.Янукович	14,2	10,6	7,5	6,5
В.Ющенко	7,9	8,1	5,3	6,5
А. Яценюк	6,1	5,5	5,6	2,1
В.Литвин	1,6	2,3	2,4	1,0
С.Тігіпка	2,1	1,2	3,2	0,7
В. Противсіх	1,8	1,7	2,6	–
І. Богословська	1,8	1,5	0,5	2,1
П.Симоненко	0,8	2,1	0,8	0,7
О. Мороз	1,6	0,8	1,2	–
О.Тягнибок	2,1	1,4	0,2	0,3
А. Гриценко	0,3	0,8	–	1,0
Ю. Костенко	0,5	0,6	0,2	–
інший	–	0,3	0,2	0,7
про всіх них люди, з якими я спілкуюся, розповідали лише те, що було у ЗМІ	68,6	75,2	78,7	83,9

Розподіл відповідей на запитання “До кого з кандидатів у президенти за останні два місяці Ваше ставлення поліпшилося, до кого погіршилося, а до кого не змінилося?” (у %)

• *Моє ставлення поліпшилося до:*

- С.Тігіпка 23,0
- В.Януковича 20,3
- Ю.Тимошенко 17,2
- А. Яценюка 15,6
- В.Литвина 12,4
- І. Богословської 6,9
- О.Тягнибока 5,7
- В.Ющенка 5,3
- А. Гриценка 5,1
- П.Симоненка 3,7
- Ю. Костенка 2,7
- О. Мороза 1,4
- до іншого 0,4
- Не відповіли 31,6*

Примітка. Сума перевищує 100%, оскільки кількість варіантів відповіді, які міг вибрати респондент, не обмежувалася.

У регіональному розрізі (у % до кількості опитаних жителів регіону):

	Західний регіон	Централь- ний регіон	Східний регіон	Південний регіон
С.Тігіпка	19,5	20,2	26,1	27,2
В.Януковича	11,7	17,4	26,7	23,8
Ю.Тимошенко	28,4	25,0	5,3	11,2
А. Яценюка	31,3	14,7	9,4	11,2
В.Литвина	15,4	15,6	8,6	9,9
І. Богословської	3,4	6,1	9,7	7,1
О.Тягнибока	10,9	7,6	0,6	5,8
В.Ющенко	8,1	7,9	1,5	4,1
А. Гриценка	7,3	6,6	2,1	5,4
П.Симоненка	2,9	2,7	5,3	3,7
Ю. Костенка	1,6	6,3	0,6	1,0
О. Мороза	1,8	3,0	0,2	–
до іншого	0,8	0,3	0,3	0,7

• *Моє ставлення погіршилося до:*

- В.Ющенко 47,4
- Ю.Тимошенко 37,3
- В.Януковича 23,1
- А. Яценюка 21,5
- В.Литвина 13,6
- І. Богословської 13,0
- П.Симоненка 12,3
- О. Мороза 12,2
- О.Тягнибока 7,6
- С.Тігіпка 6,8
- Ю. Костенка 4,3
- А. Гриценка 4,1
- до іншого 0,4
- Не відповіли* 23,8

Примітка. Сума перевищує 100%, оскільки кількість варіантів відповіді, які міг вибрати респондент, не обмежувалася.

У регіональному розрізі (у % до кількості опитаних жителів регіону):

	Західний регіон	Централь- ний регіон	Східний регіон	Південний регіон
В.Ющенко	47,1	49,8	43,5	51,0
Ю.Тимошенко	30,2	35,5	43,2	37,4
В.Януковича	34,1	27,9	12,4	22,1
А. Яценюка	18,5	25,3	21,5	16,7
В.Литвина	10,4	17,5	13,0	9,9
І. Богословської	16,1	18,1	4,5	16,3
П.Симоненка	13,3	15,9	8,3	11,9
О. Мороза	10,4	14,7	11,1	11,2
О.Тягнибока	6,3	7,0	9,7	6,1
С.Тігіпка	5,7	13,3	2,6	2,7
Ю. Костенка	3,9	7,2	2,9	1,7
А. Гриценка	4,2	5,4	3,5	2,4
до іншого	0,3	0,3	–	2,0

• *Моє ставлення не змінилося до:*

- В.Януковича.....49,3
- В.Литвина.....47,0
- П.Симоненка.....46,5
- Ю. Костенка.....45,7
- О. Мороза.....44,6
- О.Тягнибока.....42,5
- А. Гриценка.....45,0
- І. Богословської.....42,0
- Ю.Тимошенко.....39,6
- А. Яценюка.....38,9
- С.Тігіпка.....38,5
- В.Ющенко.....36,6
- до іншого.....0,7
- Не відповіли.....8,2*

Примітка. Сума перевищує 100%, оскільки кількість варіантів відповіді, які міг вибрати респондент, не обмежувалася.

У регіональному розрізі (у % до кількості опитаних жителів регіону):

	Західний регіон	Централь- ний регіон	Східний регіон	Південний регіон
В.Януковича	43,5	44,4	58,2	48,0
В.Литвина	47,7	44,7	47,7	49,7
П.Симоненка	44,8	46,8	48,5	43,5
Ю. Костенка	52,3	47,2	44,2	36,7
О. Мороза	47,9	49,2	40,9	38,4
О.Тягнибока	46,6	45,7	40,9	33,3
А. Гриценка	48,4	47,4	43,8	38,1
І. Богословської	43,8	42,4	43,5	35,7
Ю.Тимошенко	35,4	33,9	46,4	42,5
А. Яценюка	34,4	37,0	42,7	40,1
С.Тігіпка	44,8	36,6	39,8	31,6
В.Ющенко	33,1	32,5	42,9	36,4
до іншого	1,3	0,7	0,3	1,0

Розподіл відповідей на запитання **“Якщо Ви вже вирішили, за кого голосуватимете, то які з перелічених нижче джерел інформації найбільшою мірою вплинули на Ваше рішення проголосувати саме за того чи того кандидата?”** (у % від числа тих, хто вже вирішив, за кого голосуватиме)

- випуски телевізійних новин..... 30,2
- родичі, друзі, знайомі, колеги по роботі 27,3
- публікації в газетах 19,3
- рекламні ролики на телебаченні..... 15,9
- мітинги, зустрічі (організовані штабами кандидатів) 8,4
- агітаційні плакати, бігборди на вулицях, листівки..... 7,5
- інформація в інтернеті..... 6,7
- інше 5,3
- важко відповісти 6,8
- жодне з перелічених джерел на моє рішення не вплинуло 29,1
- Не відповіли..... 1,3*

Примітка. Сума перевищує 100%, оскільки кількість варіантів відповіді, які міг вибрати респондент, не обмежувалася.

Розподіл відповідей на запитання **“Чи можете Ви пригадати рекламу когось із кандидатів у президенти?”** (у %, за результатами контент-аналізу відповідей респондентів на відкрите запитання)

- так, пригадую рекламу В.Януковича..... 63,1
- так, пригадую рекламу Ю.Тимошенко..... 56,2
- так, пригадую рекламу А. Яценюка..... 32,7
- так, пригадую рекламу В.Литвина..... 28,2
- так, пригадую рекламу В.Ющенко 27,6
- так, пригадую рекламу С.Тігіпка 25,5
- так, пригадую рекламу І. Богословської 10,3
- так, пригадую рекламу Ю. Костенка 1,9
- так, пригадую рекламу О.Тягнибока 1,8
- так, пригадую рекламу П.Симоненка..... 1,7
- так, пригадую рекламу А. Гриценка 1,2
- так, пригадую рекламу О. Мороза 0,8
- так, пригадую рекламу В. Противсіха..... 0,8
- так, пригадую рекламу М. Бродського 0,5
- так, пригадую рекламу О. Пабата 0,3
- так, пригадую рекламу С. Ратушняка..... 0,2
- так, пригадую рекламу О. Рябоконея 0,2
- так, пригадую рекламу Л. Супрун 0,2
- не можу пригадати нічиєї реклами 14,5
- Не відповіли* 2,1

Примітка. Сума перевищує 100%, оскільки кількість варіантів відповіді, які міг вказати респондент, не обмежувалася.

У регіональному розрізі (у % до кількості опитаних жителів регіону):

	Західний регіон	Централь- ний регіон	Східний регіон	Південни й регіон
так, пригадую рекламу В.Януковича	62,1	52,3	72,5	78,2
так, пригадую рекламу Ю.Тимошенко	58,1	58,3	54,0	62,4
так, пригадую рекламу А. Яценюка	30,5	37,9	28,3	38,7
так, пригадую рекламу В.Литвина	29,2	27,4	27,7	34,3
так, пригадую рекламу В.Ющенко	34,5	23,6	23,2	42,4
так, пригадую рекламу С.Тігіпка	31,3	24,7	26,6	21,0
так, пригадую рекламу І. Богословської	13,0	9,4	9,8	11,4
так, пригадую рекламу Ю. Костенка	4,0	2,9	0,5	0,7
так, пригадую рекламу О.Тягнибока	5,8	1,1	0,6	1,5
так, пригадую рекламу П.Симоненка	1,6	2,3	1,5	1,1
так, пригадую рекламу А. Гриценка	1,3	1,4	–	3,7
так, пригадую рекламу О. Мороза	1,3	0,9	0,5	0,7
так, пригадую рекламу В. Противсіха	1,1	0,6	1,2	0,4
так, пригадую рекламу М. Бродського	1,3	0,3	0,2	1,1
так, пригадую рекламу О. Пабата	0,8	0,3	0,2	-
так, пригадую рекламу С. Ратушняка	0,8	0,3	–	–
так, пригадую рекламу О. Рябоконея	0,8	0,3	–	–
так, пригадую рекламу Л. Супрун	0,8	0,3	–	–
не можу пригадати нічиєї реклами	15,4	19,2	13,5	6,3

Розподіл відповідей на запитання **“Чи сподобалась Вам реклама когось із кандидатів у президенти?”** (у %, за результатами контент-аналізу відповідей респондентів на відкрите запитання)

- так, сподобалась реклама В.Януковича 16,1
- так, сподобалась реклама Ю.Тимошенко 10,8
- так, сподобалась реклама С. Тігіпка 7,5
- так, сподобалась реклама В.Литвина 3,1
- так, сподобалась реклама А. Яценюка 2,9
- так, сподобалась реклама І. Богословської..... 2,4
- так, сподобалась реклама В.Ющенка..... 2,2
- так, сподобалась реклама Ю. Костенка 0,5
- так, сподобалась реклама М. Бродського 0,4
- так, сподобалась реклама П.Симоненка 0,4
- так, сподобалась реклама О.Тягнибока 0,4
- так, сподобалась реклама А. Гриценка 0,2
- так, сподобалась реклама О. Мороза 0,1
- так, сподобалась реклама В. Противсіха 0,1
- не сподобалась жодна реклама 51,6
- Не відповіли* 8,8

Примітка. Сума перевищує 100%, оскільки кількість варіантів відповіді, які міг вказати респондент, не обмежувалася.

У регіональному розрізі (у % до кількості опитаних жителів регіону):

	Західний регіон	Централь- ний регіон	Східний регіон	Південни й регіон
так, сподобалась реклама В.Януковича	6,3	7,0	29,2	19,7
так, сподобалась реклама Ю.Тимошенко	20,8	11,2	5,2	9,2
так, сподобалась реклама С.Тігіпка	7,6	3,9	11,7	6,1
так, сподобалась реклама В.Литвина	3,1	3,9	2,7	2,0
так, сподобалась реклама А. Яценюка	5,5	2,4	2,6	1,7
так, сподобалась реклама І. Богословської	1,6	1,0	4,2	2,4
так, сподобалась реклама В.Ющенка	6,3	2,2	0,8	0,3
так, сподобалась реклама Ю. Костенка	1,0	0,9	–	–
так, сподобалась реклама М. Бродського	–	0,1	0,2	2,0
так, сподобалась реклама П.Симоненка	0,5	0,6	0,3	–
так, сподобалась реклама О.Тягнибока	1,8	–	–	0,3
так, сподобалась реклама А. Гриценка	0,3	0,3	–	0,7
так, сподобалась реклама О. Мороза	–	–	0,2	0,3
так, сподобалась реклама В. Противсіха	0,3	–	0,3	–
не сподобалась жодна реклама	49,0	64,8	40,2	50,7

Розподіл відповідей на запитання **“Чиї реклами Вас найбільше драгували?”** (у %, за результатами контент-аналізу відповідей респондентів на відкрите запитання)

• Ю.Тимошенко.....	23,4
• В.Януковича.....	21,8
• А. Яценюка.....	16,3
• В.Ющенко.....	15,7
• В.Литвина.....	7,6
• І. Богословської.....	3,6
• С.Тігіпка.....	3,4
• Ю. Костенка.....	0,6
• П.Симоненка.....	0,6
• А. Гриценка.....	0,3
• В. Противсіха.....	0,3
• О.Тягнибока.....	0,3
• О. Мороза.....	0,1
• всі реклами драгували.....	7,1
• жодна реклама не драгувала.....	6,1
<i>Не відповіли.....</i>	<i>13,5</i>

Примітка. Сума перевищує 100%, оскільки кількість варіантів відповіді, які міг вказати респондент, не обмежувалася.

У регіональному розрізі (у % до кількості опитаних жителів регіону):

	Західний регіон	Централь- ний регіон	Східний регіон	Південни й регіон
Ю.Тимошенко	14,3	22,3	29,4	24,5
В.Януковича	42,4	21,0	11,4	20,4
А. Яценюка	12,5	19,6	14,7	17,0
В.Ющенко	10,4	11,5	17,4	27,9
В.Литвина	10,7	7,9	6,8	4,4
І. Богословської	7,8	4,0	0,9	3,4
С.Тігіпка	4,9	5,5	1,4	1,4
Ю. Костенка	1,6	1,0	–	–
П.Симоненка	–	1,3	0,3	0,3
А. Гриценка	0,3	0,3	–	1,0
В. Противсіха	0,8	–	0,6	–
О.Тягнибока	0,8	0,1	–	1,0
О. Мороза	0,5	–	–	–
всі реклами драгували	8,1	8,7	6,2	4,4
жодна реклама не драгувала	1,8	8,7	7,1	3,7

Розподіл відповідей на запитання **“Якщо Ви вже визначилися, за кого голосувати, то чи вплинула політична реклама на Ваш вибір?”** (у % від тих, хто вже вирішив, за кого голосуватиме)

однозначно так	4,4	15,3
скоріше так	10,9	
скоріше ні	28,3	66,9
однозначно ні	38,6	
важко відповісти	14,2	
не бачив і не чув політичної реклами	2,8	
не відповіли	0,8	

Резюме

Під час виборчих кампаній в Україні чимало організацій здійснюють моніторинг їх висвітлення засобами масової інформації. Як правило, відстежується кількість (частота і обсяг) інформації про кандидатів, що з'являється на екранах телевізорів та в інших ЗМІ. Крім того, підраховується кількість позитивних (нейтральних) та негативних згадок (матеріалів) про кандидатів. На підставі отриманих результатів робляться висновки щодо дотримання принципу рівних можливостей доступу кандидатів до ЗМІ. Питання ж про те, яка частка виробленої ЗМІ інформації про кандидатів сприймається виборцями і яким чином, а також про те, як вона трансформується у каналах неформального спілкування, лишаються поза увагою дослідників. Саме цю та деякі інші прогалини й мало заповнити наше дослідження.

- За оцінками респондентів, у тих газетах, теле- та радіопередачах, які вони зазвичай читають (дивляться, слухають), найчастіше з-поміж кандидатів у президенти згадуються Ю.Тимошенко (на це вказали 77,5 % опитаних) і В. Янукович (75,9 %), рідше – В. Ющенко (48,4 %), А. Яценюк (40%), В. Литвин (38,6 %) та С. Тігіпка (35 %), ще рідше – І. Богословська (16,3 %), П. Симоненко (10,3 %), О. Тягнибок (8,6 %), В. Противсіх (8,4 %), О. Мороз (6,7 %), А. Гриценко (6,3 %), Ю. Костенко (6,1 %). Про інших кандидатів абсолютна більшість опитаних практично нічого не чує.

- Позитивна інформація про учасників передвиборних змагань, яку сприймають виборці з повідомлень мас-медіа, здебільшого переважає негативну. Так, щодо Ю. Тимошенко на переважання позитивної інформації вказали 47,6 % респондентів, на переважання негативної – 23,2 %; щодо В. Януковича – 50,5 % і 18,0 %, відповідно; щодо А. Яценюка – 32,3 % і 9,8 %, відповідно; щодо В. Литвина – 30,2 % і 5,5 %, відповідно; щодо С. Тігіпка – 31,5 % і 4,0 %, відповідно. Лише В. Ющенко в повідомленнях ЗМІ постає, на думку респондентів, значно частіше в негативному світлі (28,7 % відповідей), ніж у позитивному (18,6 %).

- У розмовах, які ведуть між собою виборці, теж найчастіше згадуються Ю. Тимошенко і В. Янукович (це засвідчують понад 70 % опитаних). Частота згадування в розмовах інших кандидатів у президенти загалом відповідає суб'єктивним уявленням респондентів про частоту повідомлень про них у ЗМІ. Проте в приватних розмовах виборців співвідношення негативної і позитивної інформації про окремих кандидатів часом докорінно змінюється. Так, учасниками переважно негативних розмов про Ю. Тимошенко були 43,2 % респондентів, тоді як у переважно позитивних розмовах про неї брали участь лише 27,2 %.

- Основним джерелом обговорення виборцями кандидатів у президенти слугують повідомлення ЗМІ. Понад 75 % опитаних зазначили, що люди, з якими вони спілкуються, переповідають лише те, що було в цих повідомленнях. Порівняно небагато виявилось респондентів, які чули про того чи іншого кандидата щось таке, чого не повідомлялось у газетах, теле- та радіопередачах. Наявність таких чуток констатують: про Ю. Тимошенко – 11,4 % опитаних, про В. Януковича – 9,6 %, про В. Ющенка – 6,8 %, про А. Яценюка – 5,1 %, про В. Литвина – 2 %, про С. Тігіпка – 1,9 %.

- **Серед виборців, які вже вирішили, за кого голосуватимуть, 30,2 % зазначають, що на їхнє рішення найбільшою мірою вплинули випуски телевізійних новин, 27,3 % зробили свій вибір під впливом родичів, друзів, знайомих та колег по роботі. Вплив на своє рішення публікацій у газетах визнають 19,3 % опитаних; рекламних роликів на телебаченні – 15,9 %; мітингів і зустрічей, організованих штабами кандидатів, – 8,4 %; агітаційних плакатів, бігбордів та листівок – 7,5 %; інформації, розміщеної в інтернеті, – 6,7 %. Менше третини респондентів (29,1 %) заперечують вплив на свій вибір будь-якого з перелічених джерел інформації.**

- Передвиборну рекламу В. Януковича на момент опитування змогли пригадати 63,1 % респондентів, рекламу Ю. Тимошенко – 56,2 %, А. Яценюка – 32,7 %, В. Литвина – 28,2 %, В. Ющенка – 27,6 %, С. Тігіпка – 25,5 %, І. Богословської – 10,3 %. Реклама решти кандидатів запам'яталася не більш як двом відсоткам опитаних. При цьому співвідношення респондентів, яким сподобалася, скажімо, передвиборна реклама, Ю. Тимошенко, і тих, котрих вона дратувала, становить 10,8 % і 23,4 %, відповідно. Скоріше дратувала виборців, ніж сподобалася їм також реклама інших кандидатів: В. Януковича (16,1 % і 21,8 %, відповідно), А. Яценюка – (2,9 % і 16,3 %), В. Ющенка – (2,2 % і 15,7 %), В. Литвина – (3,1 % і 7,6 %) тощо. На цьому тлі **помітно виділяється з погляду позитивного сприймання виборцями реклама С. Тігіпка: уподобали її 7,5 % опитаних (тобто фактично стільки ж, скільки є тепер у нього прихильників!), а дратувала вона лише 3,4 % респондентів. Утім, це виняток, який не змінює загальної тенденції психологічного відторгнення більшістю виборців рекламних звернень кандидатів у президенти. Близько 52 % опитаних заявляють, що їм не сподобалася жодна реклама, і лише 6,1 % не відчували роздратування з приводу жодної реклами.**

3. Громадсько-політична залученість виборців

Розподіл відповідей на запитання *“Чи можете сказати особисто Ви, що справляєте вплив на суспільні процеси, які відбуваються навколо Вас?”* (у %)

	Жовтень 2004 р.		Грудень 2004 р.		Травень 2007 р.		Вересень 2007 р.		Жовтень 2008 р.		Листопад 2009 р.	
однозначно так	2,4	8,5	5,7	22,0	7,6	20,2	2,8	14,3	5,2	20,2	3,0	11,5
скоріше так	6,1		16,3		12,6		11,5		15,0		8,5	
скоріше ні	37,4	67,6	34,1	49,0	27,4	64,0	33,7	63,9	35,7	67,4	36,5	74,8
однозначно ні	30,2		14,9		36,6		30,2		31,7		38,3	
важко відповісти	23,9		29,0		15,8		21,8		12,4		13,6	

Розподіл відповідей на наведене вище запитання серед прихильників окремих кандидатів у президенти (у % до кількості прихильників кандидата):

	Так (однозначно так + скоріше так)	Ні (скоріше ні + однозначно ні)	Важко відповісти
прихильники В. Януковича	8,8	79,5	11,0
прихильники Ю. Тимошенко	16,7	66,4	16,7
прихильники С. Тігіпка	11,3	78,1	10,6
прихильники А. Яценюка	9,2	75,0	15,7

У регіональному розрізі (у % до кількості опитаних жителів регіону, на момент останнього опитування):

	Так (однозначно так + скоріше так)	Ні (скоріше ні + однозначно ні)	Важко відповісти
Західний регіон	16,8	65,4	17,8
Центральний регіон	13,1	66,4	20,5
Східний регіон	9,1	84,4	6,4
Південний регіон	6,5	84,7	8,8

У віковому розрізі (на момент останнього опитування):

	Однозначно так	Скоріше так	Скоріше ні	Однозначно ні	Важко відповісти
18—29 років	15,3	26,2	19,2	20,4	21,0
30—55 років	54,2	45,8	51,9	41,7	46,7
56 років і більше	30,5	28,0	29,0	37,9	32,4

За статтю (на момент останнього опитування):

	Однозначно так	Скоріше так	Скоріше ні	Однозначно ні	Важко відповісти
чоловіки	51,4	52,4	45,3	44,6	43,8
жінки	48,3	47,6	54,7	55,4	56,3

За рівнем освіти (на момент останнього опитування):

	Однозначно так	Скоріше так	Скоріше ні	Однозначно ні	Важко відповісти
повна вища	31,7	18,2	16,6	14,2	16,5
неповна вища, середня спеціальна	20,0	27,6	23,9	21,6	20,2
повна середня	36,7	39,4	42,3	42,2	42,6
неповна середня	11,7	14,7	17,2	22,0	20,6

Розподіли відповідей на запитання **“Чи згодні Ви з наведеними нижче судженнями?”** (у %)

- **Люди повинні більше брати участь у політичному житті та поточних державних справах**

	Жовтень 2008 р.	Листопад 2009 р.
скоріше згоден	58,5	52,9
скоріше не згоден	18,6	20,6
важко відповісти	23,0	26,5

Розподіл відповідей щодо наведеного вище твердження серед прихильників окремих кандидатів у президенти (у % до кількості прихильників кандидата):

	Прихильники В. Януковича	Прихильники Ю. Тимошенко	Прихильники С. Тігіпка	Прихильники А. Яценюка
скоріше згоден	54,3	60,1	49,3	58,3
скоріше не згоден	21,6	19,2	26,1	20,4
важко відповісти	24,0	20,7	24,6	21,3

У регіональному розрізі (у % до кількості опитаних жителів регіону, на момент останнього опитування):

	Західний регіон	Центральний регіон	Східний регіон	Південний регіон
скоріше згоден	65,1	47,4	49,9	56,1
скоріше не згоден	17,3	19,9	24,7	17,0
важко відповісти	17,6	32,7	25,3	26,9

У віковому розрізі (на момент останнього опитування):

	18—29 років	30—55 років	56 років і більше
скоріше згоден	21,0	46,4	32,6
скоріше не згоден	21,7	48,8	29,5
важко відповісти	18,0	45,8	36,2

За статтю (на момент останнього опитування):

	Чоловіки	Жінки
скоріше згоден	47,0	53,0
скоріше не згоден	42,4	57,6
важко відповісти	45,7	54,3

За рівнем освіти (на момент останнього опитування):

	Повна вища	Неповна вища, середня спеціальна	Повна середня	Неповна середня
скоріше згоден	19,9	23,1	41,7	15,3
скоріше не згоден	13,8	25,8	39,6	20,9
важко відповісти	11,3	18,9	44,2	25,5

- Я досить добре уявляю, що нині відбувається в політиці та в поточних державних справах*

	Жовтень 2008 р.	Листопад 2009 р.
скоріше згоден	35,9	34,8
скоріше не згоден	49,0	42,7
важко відповісти	15,1	22,5

Розподіл відповідей щодо наведеного вище твердження серед прихильників окремих кандидатів у президенти (у % до кількості прихильників кандидата):

	Прихильники В. Януковича	Прихильники Ю. Тимошенко	Прихильники С. Тігіпка	Прихильники А. Яценюка
скоріше згоден	38,2	37,0	36,9	38,0
скоріше не згоден	42,8	38,5	34,0	38,9
важко відповісти	19,2	24,5	29,1	23,1

У регіональному розрізі (у % до кількості опитаних жителів регіону, на момент останнього опитування):

	Західний регіон	Центральний регіон	Східний регіон	Південний регіон
скоріше згоден	42,6	29,0	36,6	33,4
скоріше не згоден	37,1	41,8	44,9	47,4
важко відповісти	20,4	29,3	18,5	19,1

У віковому розрізі (на момент останнього опитування):

	18—29 років	30—55 років	56 років і більше
скоріше згоден	20,3	48,5	31,2
скоріше не згоден	20,8	44,6	34,6
важко відповісти	19,7	48,5	31,8

За статтю (на момент останнього опитування):

	Чоловіки	Жінки
скоріше згоден	52,7	47,3
скоріше не згоден	41,2	58,8
важко відповісти	43,9	56,1

За рівнем освіти (на момент останнього опитування):

	Повна вища	Неповна вища, середня спеціальна	Повна середня	Неповна середня
скоріше згоден	21,5	26,0	39,6	12,9
скоріше не згоден	13,1	20,5	43,7	22,7
важко відповісти	15,0	21,9	41,5	21,7

- Я знаю, що робити, аби мій голос був почутий, коли йдеться про важливі державні проблеми***

	Жовтень 2008 р.	Листопад 2009 р.
скоріше згоден	15,7	14,0
скоріше не згоден	55,2	54,2
важко відповісти	29,1	31,8

Розподіл відповідей щодо наведеного вище твердження серед прихильників окремих кандидатів у президенти (у % до кількості прихильників кандидата):

	Прихильники В. Януковича	Прихильники Ю. Тимошенко	Прихильники С. Тігіпка	Прихильники А. Яценюка
скоріше згоден	14,8	19,5	14,1	13,9
скоріше не згоден	56,6	44,9	51,4	53,7
важко відповісти	28,6	35,6	34,5	31,5

У регіональному розрізі (у % до кількості опитаних жителів регіону, на момент останнього опитування):

	Західний регіон	Централь- ний регіон	Східний регіон	Південний регіон
скоріше згоден	21,9	14,5	12,3	12,7
скоріше не згоден	40,6	45,4	62,3	50,7
важко відповісти	37,5	40,1	25,4	36,6

У віковому розрізі (на момент останнього опитування):

	18—29 років	30—55 років	56 років і більше
скоріше згоден	24,7	45,8	29,5
скоріше не згоден	20,0	46,9	33,1
важко відповісти	19,2	46,3	34,5

За статтю (на момент останнього опитування):

	Чоловіки	Жінки
скоріше згоден	51,9	48,1
скоріше не згоден	42,9	57,1
важко відповісти	47,3	52,7

За рівнем освіти (на момент останнього опитування):

	Повна вища	Неповна вища, середня спеціальна	Повна середня	Неповна середня
скоріше згоден	23,3	26,4	37,8	12,5
скоріше не згоден	16,1	20,8	43,2	20,0
важко відповісти	13,7	23,5	41,8	21,0

- *Такі люди, як я, не мають можливості справляти вплив на дії влади*

	Жовтень 2008 р.	Листопад 2009 р.
скоріше згоден	60,8	61,7
скоріше не згоден	25,3	22,6
важко відповісти	13,9	15,6

Розподіл відповідей щодо наведеного вище твердження серед прихильників окремих кандидатів у президенти (у % до кількості прихильників кандидата):

	Прихиль- ники В. Януко- вича	Прихиль- ники Ю. Тимо- шенко	Прихиль- ники С. Тігіпка	Прихиль- ники А. Яценюка
скоріше згоден	62,3	62,0	61,7	63,0
скоріше не згоден	24,3	20,7	23,4	20,4
важко відповісти	13,4	17,3	14,9	16,7

У регіональному розрізі (у % до кількості опитаних жителів регіону, на момент останнього опитування):

	Західний регіон	Центральний регіон	Східний регіон	Південний регіон
скоріше згоден	60,6	54,5	64,5	73,2
скоріше не згоден	25,7	22,2	24,2	15,8
важко відповісти	13,6	23,3	11,2	11,0

У віковому розрізі (на момент останнього опитування):

	18—29 років	30—55 років	56 років і більше
скоріше згоден	19,5	46,5	34,0
скоріше не згоден	21,9	48,2	29,9
важко відповісти	21,0	46,1	32,9

За статтю (на момент останнього опитування):

	Чоловіки	Жінки
скоріше згоден	44,6	55,4
скоріше не згоден	51,7	48,3
важко відповісти	41,8	58,2

За рівнем освіти (на момент останнього опитування):

	Повна вища	Неповна вища, середня спеціальна	Повна середня	Неповна середня
скоріше згоден	14,9	22,8	42,9	19,4
скоріше не згоден	19,4	22,7	41,0	16,9
важко відповісти	17,0	22,1	39,4	21,5

Резюме

- Маніпулятивний характер передвиборної кампанії, головна ставка кандидатів у президенти на засоби рекламно-медійного впливу спричинилися до зменшення в суспільстві частки громадян, які відчують суб'єктивну причетність до суспільно-політичного життя. З більшим чи меншим ступенем упевненості про свій вплив на суспільні процеси заявляють лише 11,5 % опитаних, тоді як досі, починаючи з грудня 2004 року, цей показник майже весь час тримався на рівні 20 %. Тепер же він наблизився до рівня, який фіксувався до помаранчевої революції (8,5 %). А кількість респондентів, котрі не відчують свого впливу на суспільні процеси, навіть перевищила “дореволюційний” показник (74,8 % і 67,6 %, відповідно).

- Порівняно більше виборців, що відчують суб'єктивну причетність до суспільно-політичного життя, серед прихильників Ю. Тимошенко (16,7 %), найменше – серед прихильників В. Януковича (8,8 %). У регіональному розрізі виборці, які заявляють про свій вплив на суспільні процеси, теж зосереджені переважно в регіонах, де користується найбільшою підтримкою лідерка БЮТ – у Західному (16,8 %) і Центральному (13,1 %). У Східному і Південному регіонах кількість таких виборців становить відповідно 9,1 % і 6,5 %.

- Думку про те, що люди повинні більше брати участь у політичному житті та поточних державних справах, поділяють 52,9 % опитаних; протилежної думки дотримуються 20,6 %; не змогли визначитись у своєму ставленні до цієї тези 26,5 %. Порівняння наведеного розподілу відповідей з отриманим у жовтні 2008 р. засвідчує негативну динаміку громадської думки щодо потреби участі в політичному житті: рік тому на користь політичної участі висловлювалися 58,5 % опитаних, протилежної думки дотримувалися 18,6 %, не могли визначитися з цього питання 23 %.

- Найвагомішою частка респондентів, які вважають, що люди повинні брати більшу участь у політичному житті та поточних державних справах, є, знову ж таки, серед прихильників Ю. Тимошенко (60,1 %). Майже така ж сама вона і серед прихильників А. Яценюка (58,3 %). Рідше думку щодо потреби політичної участі висловлюють прихильники С. Тігіпка (49,3 %) та В. Януковича (54,1 %). У регіональному розрізі таку думку схильні поділяти частіше жителі Заходу і Півдня (65,1 % і 56,1 %, відповідно), ніж мешканці Центру і Сходу (47,4 % і 49,9 %, відповідно).

- Якщо виходити із самооцінок респондентів, ледь більше третини з них (34,8 %) демонструють задовільний рівень політичної обізнаності (добре уявляють, що нині відбувається в політиці та поточних державних справах). Не вважають свій рівень політичної обізнаності задовільним 42,7 % опитаних, вагаються з відповіддю 22,5 %. Особливо малою є частка респондентів, які задовільно оцінюють свою політичну обізнаність, у Центральному регіоні (29 %). На Заході ця частка становить 42,6 %, на Сході – 36,6 %, на Півдні – 33,4 %. Прихильники різних кандидатів у президенти істотно не відрізняються за кількістю позитивних оцінок своєї політичної обізнаності. У той же час серед симпатиків В. Януковича порівняно більше, ніж серед прихильників Ю. Тимошенко, С. Тігіпка та А. Яценюка, осіб, які погано уявляють, що нині відбувається в політиці та в поточних державних справах (42,7 %, 38,3 %, 33,8 % та 38,9 %, відповідно).

- Найпоширенішим індикатором, за допомогою якого в міжнародних опитуваннях вимірюють рівень політичної компетентності громадян, вважається їхня згода/незгода з твердженням “Я знаю, що робити, аби мій голос був почутий, коли йдеться про важливі державні проблеми”. Як показало наше останнє опитування, знають, що робити, аби їхній голос було почуто,

14,9 % українських респондентів; не знають – 50,8 %; вагаються з відповіддю – 34,3 %. Це засвідчує, що рівень політичної компетентності в українському суспільстві, як і в інших країнах пострадянського простору, поки що істотно нижчий, ніж у суспільствах з усталеними демократичними традиціями. Порівняймо: у країнах ЄС знають, що робити, аби їхній голос було почуто, 34 % опитаних, у Російській Федерації – 11 %*.

Питома вага респондентів, котрі знають, як діяти, щоб їх почули, є дещо вищою, ніж загалом по вибірці, серед прихильників Ю. Тимошенко (19,5 %), а за географічною ознакою – у Західному регіоні (21,9 %). Рівень політичної компетентності зростає також зі зниженням віку і підвищенням освітнього рівня опитаних. Крім того, відомо, що робити, аби їх почули, частіше чоловікам, ніж жінкам.

* Див.: Российская идентичность в социологическом измерении: аналитический доклад / Рабочая группа Ин-та социологии РАН // Полис. – 2008. – №1. – С. 75.

4. Оцінка населенням заходів, що вживаються органами влади з метою протидії епідемії грипу

Розподіл відповідей на запитання *“Як Ви оцінюєте заходи, що вживаються з метою протидії епідемії грипу”* (у %)

• *Президентом В. Ющенком і його Секретаріатом?*

цілком позитивно	3,2	18,8
скоріше позитивно, ніж негативно	15,6	
скоріше негативно, ніж позитивно	30,0	57,4
цілком негативно	27,4	
важко відповісти	23,4	
не відповіли	0,3	

Розподіл відповідей на наведене вище запитання серед прихильників окремих кандидатів у президенти (у % до кількості прихильників кандидата):

	Прихильники В. Януковича	Прихильники Ю. Тимошенко	Прихильники С. Тігіпка	Прихильники А. Яценюка
позитивно (цілком позитивно + скоріше позитивно, ніж негативно)	14,4	20,0	14,1	25,0
негативно (скоріше негативно, ніж позитивно + цілком негативно)	67,5	51,5	62,6	50,0
важко відповісти	17,9	27,5	23,2	25,0

У регіональному розрізі (у % до кількості опитаних жителів регіону):

	Регіони			
	Західний	Центральний	Східний	Південний
позитивно (цілком позитивно + скоріше позитивно, ніж негативно)	25,5	23,4	13,3	12,6
негативно (скоріше негативно, ніж позитивно + цілком негативно)	48,7	50,3	67,3	63,9
важко відповісти	25,8	26,4	19,3	23,5

У віковому розрізі:

	18—29 років	30—55 років	56 років і більше
цілком позитивно	23,4	43,8	32,8
скоріше позитивно, ніж негативно	21,1	47,9	31,0
скоріше негативно, ніж позитивно	20,9	45,7	33,4
цілком негативно	18,5	47,2	34,4
важко відповісти	20,7	47,2	32,1

За статтю:

	Чоловіки	Жінки
цілком позитивно	52,3	47,7
скоріше позитивно, ніж негативно	45,8	54,2
скоріше негативно, ніж позитивно	47,3	52,7
цілком негативно	44,2	55,8
важко відповісти	44,3	55,7

За рівнем освіти:

	Повна вища	Неповна вища, середня спеціальна	Повна середня	Неповна середня
цілком позитивно	15,4	21,5	38,5	24,6
скоріше позитивно, ніж негативно	15,8	22,2	41,2	20,9
скоріше негативно, ніж позитивно	15,7	25,2	40,8	18,3
цілком негативно	15,4	19,6	45,8	19,2
важко відповісти	18,8	23,2	39,7	18,3

• *Кабінетом Міністрів на чолі з Ю. Тимошенко?*

цілком позитивно	11,7	37,4
скоріше позитивно, ніж негативно	25,7	
скоріше негативно, ніж позитивно	24,8	49,8
цілком негативно	25,0	
важко відповісти	12,6	
не відповіли	0,1	

Розподіл відповідей на наведене вище запитання серед прихильників окремих кандидатів у президенти (у % до кількості прихильників кандидата):

	Прихильники В. Януковича	Прихильники Ю. Тимошенко	Прихильники С. Тігіпка	Прихильники А. Яценюка
позитивно (цілком позитивно + скоріше позитивно, ніж негативно)	23,2	78,7	29,6	37,9
негативно (скоріше негативно, ніж позитивно + цілком негативно)	66,2	13,9	57,1	50,9
важко відповісти	10,5	7,1	13,4	11,1

У регіональному розрізі (у % до кількості опитаних жителів регіону):

	Регіони			
	Західний	Центральний	Східний	Південний
позитивно (цілком позитивно + скоріше позитивно, ніж негативно)	50,0	43,7	25,0	35,4
негативно (скоріше негативно, ніж позитивно + цілком негативно)	36,7	41,9	65,3	50,7
важко відповісти	13,3	14,5	9,7	13,9

У віковому розрізі:

	18—29 років	30—55 років	56 років і більше
цілком позитивно	19,3	50,6	30,0
скоріше позитивно, ніж негативно	24,2	45,6	30,3
скоріше негативно, ніж позитивно	17,6	49,1	33,3
цілком негативно	18,6	45,9	35,5
важко відповісти	22,2	42,9	34,9

За статтю:

	Чоловіки	Жінки
цілком позитивно	43,5	56,5
скоріше позитивно, ніж негативно	43,4	56,6
скоріше негативно, ніж позитивно	48,1	51,9
цілком негативно	47,0	53,0
важко відповісти	45,4	54,6

За рівнем освіти:

	Повна вища	Неповна вища, середня спеціальна	Повна середня	Неповна середня
цілком позитивно	14,0	23,8	42,6	19,6
скоріше позитивно, ніж негативно	17,5	23,9	38,7	19,8
скоріше негативно, ніж позитивно	14,1	24,2	44,6	17,0
цілком негативно	17,8	19,0	42,9	20,2
важко відповісти	17,5	22,7	40,2	19,5

• Верховною Радою України?

цілком позитивно	3,3	18,6
скоріше позитивно, ніж негативно	15,3	
скоріше негативно, ніж позитивно	28,6	50,4
цілком негативно	21,8	
важко відповісти	30,5	
<i>не відповіли</i>	<i>0,4</i>	

Розподіл відповідей на наведене вище запитання серед прихильників окремих кандидатів у президенти (у % до кількості прихильників кандидата):

	Прихильники В. Януковича	Прихильники Ю. Тимошенко	Прихильники С. Тігіпка	Прихильники А. Яценюка
позитивно (цілком позитивно + скоріше позитивно, ніж негативно)	17,3	28,4	14,1	17,6
негативно (скоріше негативно, ніж позитивно + цілком негативно)	55,8	36,1	52,8	55,6
важко відповісти	26,3	35,5	32,4	26,9

У регіональному розрізі (у % до кількості опитаних жителів регіону):

	Регіони			
	Західний	Центральний	Східний	Південний
позитивно (цілком позитивно + скоріше позитивно, ніж негативно)	19,1	20,5	18,9	13,4
негативно (скоріше негативно, ніж позитивно + цілком негативно)	47,5	48,8	55,3	48,7
важко відповісти	33,4	30,7	25,8	37,9

У віковому розрізі:

	18—29 років	30—55 років	56 років і більше
цілком позитивно	20,9	46,3	32,8
скоріше позитивно, ніж негативно	22,8	46,4	30,8
скоріше негативно, ніж позитивно	19,1	47,9	33,0
цілком негативно	19,0	49,0	32,0
важко відповісти	21,1	44,7	34,2

За статтю:

	Чоловіки	Жінки
цілком позитивно	43,9	56,1
скоріше позитивно, ніж негативно	44,1	55,9
скоріше негативно, ніж позитивно	46,4	53,6
цілком негативно	47,8	52,2
важко відповісти	44,5	55,5

За рівнем освіти:

	Повна вища	Неповна вища, середня спеціальна	Повна середня	Неповна середня
цілком позитивно	10,4	20,9	49,3	19,4
скоріше позитивно, ніж негативно	17,4	22,4	40,1	20,1
скоріше негативно, ніж позитивно	16,8	24,9	40,1	18,2
цілком негативно	16,0	20,8	45,9	17,4
важко відповісти	16,3	22,2	40,9	20,7

• *Міністерством охорони здоров'я на чолі з В. Князевичем?*

цілком позитивно	5,4	28,1
скоріше позитивно, ніж негативно	22,7	
скоріше негативно, ніж позитивно	22,9	44,8
цілком негативно	21,9	
важко відповісти	26,2	
не відповіли	0,9	

Розподіл відповідей на наведене вище запитання серед прихильників окремих кандидатів у президенти (у % до кількості прихильників кандидата):

	Прихильники В. Януковича	Прихильники Ю. Тимошенко	Прихильники С. Тігіпка	Прихильники А. Яценюка
позитивно (цілком позитивно + скоріше позитивно, ніж негативно)	23,0	40,1	21,1	29,6
негативно (скоріше негативно, ніж позитивно + цілком негативно)	54,4	29,6	47,9	44,4
важко відповісти	21,4	29,9	29,6	25,0

У регіональному розрізі (у % до кількості опитаних жителів регіону):

	Регіони			
	Західний	Центральний	Східний	Південний
позитивно (цілком позитивно + скоріше позитивно, ніж негативно)	38,0	28,4	25,6	20,8
негативно (скоріше негативно, ніж позитивно + цілком негативно)	31,2	40,6	55,7	50,9
важко відповісти	30,7	30,9	18,7	28,4

У віковому розрізі:

	18—29 років	30—55 років	56 років і більше
цілком позитивно	18,7	48,6	32,7
скоріше позитивно, ніж негативно	23,1	44,8	32,2
скоріше негативно, ніж позитивно	18,6	46,0	35,4
цілком негативно	16,4	48,9	34,7
важко відповісти	22,9	47,0	30,0

За статтю:

	Чоловіки	Жінки
цілком позитивно	41,5	58,5
скоріше позитивно, ніж негативно	45,2	54,8
скоріше негативно, ніж позитивно	49,5	50,5
цілком негативно	47,5	52,5
важко відповісти	41,7	58,3

За рівнем освіти:

	Повна вища	Неповна вища, середня спеціальна	Повна середня	Неповна середня
цілком позитивно	12,1	25,2	38,3	24,3
скоріше позитивно, ніж негативно	16,7	22,4	41,1	19,8
скоріше негативно, ніж позитивно	15,7	24,9	41,5	17,9
цілком негативно	16,6	19,3	45,9	18,2
важко відповісти	17,2	23,3	40,5	19,1

Резюме

- Більшість опитаних негативно оцінюють заходи, що вживаються центральними органами державної влади з метою протидії епідемії грипу. Тією чи іншою мірою позитивні оцінки “протигрипозним” діям Кабінету Міністрів дали 37,4 % респондентів, Міністерства охорони здоров'я – 28,1 %, Президента України та його секретаріату – 18,8 %, Верховної Ради України – 18,6 %, у той час як негативні оцінки дій Кабінету Міністрів становлять 49,8 %, Міністерства охорони здоров'я – 44,8 %, Президента та його секретаріату – 57,4 %, Верховної Ради – 50,4 %.

- Частки позитивних оцінок “протигрипозних” дій Кабінету Міністрів є значно більшими у Західному і Центральному регіонах (50 % і 43,7 %, відповідно), ніж у Східному та Південному (25 % і 35,4 %, відповідно). Негативні оцінки у Східному та Південному регіонах становлять відповідно 65,3 % та 50,7 %, у Західному і Центральному – 36,7 % та 41,9 %. Меншою мірою ця ж тенденція регіональних відмінностей простежується в оцінюванні респондентами дій МОЗ України, ще меншою – в оцінюванні заходів, що вживалися Президентом України і його секретаріатом. На оцінці дій Верховної Ради регіональна належність опитаних практично не позначається.

- Помітно впливають на оцінювання “протигрипозних” заходів органів державної влади політичні симпатії респондентів. Так, дії Кабінету Міністрів серед прихильників Ю. Тимошенко тією чи іншою мірою позитивно оцінили 78,7 %, а серед прихильників А. Яценюка – лише 37,9 %, серед прихильників С. Тігіпка – 29,6 %, серед прихильників В. Януковича – 23,2 %.

ДЛЯ НОТАТОК
